



รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย
เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

**A study of technology readiness of Thai vocational
institutions in ASEAN economic community**

โดย

นพดล สุตันตวิชัยกุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พฤษภาคม 2554

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย
เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

A study of technology readiness of Thai vocational
institutions in ASEAN economic community

โดย

นพดล สุตันตวิชัยกุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พฤษภาคม 2554

ชื่อเรื่อง การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย
เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้วิจัย นาย นพดล สุตันทวิชัยกุล

สถาบัน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปีที่พิมพ์ 2554

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จำนวนหน้างานวิจัย 109 **หน้า**

บทคัดย่อ

การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายด้านการเงินและเศรษฐกิจมหภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ โดยการยกระดับการศึกษาใน 7 สาขา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี เพื่อการสร้างมาตรฐานด้านแรงงานฝีมือให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ง่ายยิ่งขึ้นในปี พ.ศ.2558

ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ผลิตแรงงานที่เป็นนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนด แต่ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นไปที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะด้านที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนในด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การวิเคราะห์นโยบายและแผนกลยุทธ์ และการรวบรวมข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากประชากรที่เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งหมด 839 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างมา 300 ตัวอย่าง และคัดเลือกที่สมบูรณ์ได้ 249 ตัวอย่าง จึงสามารถให้ความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 หรืออาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 เท่านั้น

ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนจาก 3 ระดับ คือ มาก น้อย ไม่พร้อมหรือไม่เปิดสอนนั้น ส่วนใหญ่ในด้านหลักสูตรต่างๆ จะอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะอยู่ในระดับมาก หรือในส่วนของความพร้อมในการกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ในการเตรียมความพร้อมการผลิตช่างฝีมือส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาของไทยมีนโยบายที่เน้นไปในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (Skilled Labour) ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นแรงงานระดับชำนาญการ (Specialist) ซึ่งผลิตโดยสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่าควรเพิ่มคุณภาพของแรงงานฝีมือด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นในทุกสถานศึกษาอาชีวศึกษาควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT ด้านการค้นคว้าหาความรู้จาก Internet และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น ส่วนการวิจัยเรื่องต่อไปควรให้มีการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความพร้อมของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่เป็นผู้ผลิตแรงงานชำนาญการ (Specialist) ตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการให้ทันในปี พ.ศ.2558

Title : A study of technology readiness of Thai vocational institutions in ASEAN economic community.

Researcher : MR. Noppadon Sutantivanichkul

Institution : Dhurakij Pundit University

Year of Publication : 2011

Publisher : Dhurakij Pundit University

Source : Dhurakij Pundit University

No. of page : 109 pages

Copyright : Dhurakij Pundit University

Key Word : Technology readiness of Thai vocational institutions in ASEAN economic community.

Abstract

The study of technology readiness of Thai vocational institutions in ASEAN economic community deals with the promotion of cooperation in the financial and macro economic policy, including the development of basic structure of transportation, agriculture, energy, tourism and human resource in 7 areas : engineering, nursing, architecture, survey, physician, dentist, and accountant to set the standards of labor in order to work in asean countries in 2015 with no difficulty.

The ministry of education of Thailand is responsible for producing the skilled labours as indicated by ASEAN community. For this study, the researcher surveyed the readiness of vocational institutions, both state and private institutions, of the office of vocational committee for ASEAN community. The study of readiness of vocational institutions is aimed at curriculum management, teaching and learning methods, the policy analysis and strategy and collecting the suggestions that can be adapted in use.

For this study, questionnaires were distributed in 839 vocational institutions, using 300 random samples. Of the 300 questionnaires distributed, only 249 questionnaires were analysed. 95% of the data can be reliable with the uncertainty level of only 5%

Based on the designated level of readiness of vocational institutions as 'High', 'Low' and 'not ready/ Unavailable', the results showed that most curriculums are currently in low level except for the vocational certificate and vocational diploma which are in high level. Besides, the readiness of the policy assignment and strategic plan performed by the board of Thai vocational institutions are mostly in low level as well. This is because Thai vocational institutions have had the policy that emphasized on producing skilled labours in terms of both quantity and quality since 2007 up to now. So this obviously does not satisfy the demand of the ASEAN economic community that has given more focus on specialists produced solely by the institutions of education or universities.

For those mentioned reasons, the researcher suggests that the quality of the skilled labours should be increased and standardized by the support of necessary tools, materials and laboratories to all vocational institutions along with the development in quality of teachers in effective use of English communication, using ICT, internet, and the exchange of knowledge and experience among the educational personnel in the ASEAN economic community. However, for the next research and study, it should be conducted on the survey basis regarding the readiness of the universities where specialists are mainly produced in order to provide satisfaction to the demand of the ASEAN economic community that should be completed by year 2015.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย และขอขอบคุณอาจารย์ **ธัญญะ พรหมศรี** ที่ให้คำแนะนำข้อเสนอโครงการวิจัยจนครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์ด้านข้อมูล จากรศ.ดร.ศรชัย พิศาลบุตรและดร. สมร เกษสมรวมทั้ง **นักศึกษาภาคปกติ และภาคค่ำ คณะบัญชี คณะบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ** ช่วยค้นหาข้อมูล และรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตลอดจนผู้บริหาร โรงเรียน และวิทยาลัยที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่อนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจนทำให้ข้อมูลมีความสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.สุริยนต์ สุวรรณราช และ คุณชฎิกาญจน์ กิจเฟื่องฟู ที่ได้ช่วยเก็บข้อมูลในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จนได้ครบถ้วนตามเป้าหมาย อีกทั้ง**คุณกนกวรรณ ธารนัย** ที่ช่วยจัดพิมพ์ จึงทำให้งานวิจัยเรื่องนี้ได้เสร็จสิ้นเป็นรูปเล่มด้วยความรวดเร็ว ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุก ๆ ความช่วยเหลือจากทุก ๆ คนเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นพดล สุตันตวิณิชกุล

ธันวาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก – ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค – ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ – ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	6
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	6
1.4 นิยามศัพท์	6
1.5 กรอบความคิดในการวิเคราะห์	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
เอกสารอ้างอิงบทที่ 1	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดและทฤษฎี	9
2.2 ความเป็นมาและความพร้อมของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา	20
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
เอกสารอ้างอิงบทที่ 2	38
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	40
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย	40
3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
3.1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	40

3.1.3 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	41
3.2 สรุป	42
บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผล	43
4.1 ผลการศึกษา	43
4.2 อภิปรายผล	53
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	56
5.1 สรุปผล	56
5.2 ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	62
ภาคผนวก ก	
แบบสอบถาม	64
ภาคผนวก ข	
รายชื่อโรงเรียนและวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	72
ประวัตินักวิจัย	109

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	18
แสดงดัชนีการพัฒนาของประเทศสมาชิกอาเซียน ในช่วงหน้าต่าง โอกาสด้านการปันผลทางประชากรที่ต่างกัน	
ตารางที่ 2	43
จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสถาบันการศึกษา	
ตารางที่ 3	44
จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินการ ของสถาบันอาชีวศึกษา	
ตารางที่ 4	45
จำนวนนักเรียนและนักศึกษาที่สำเร็จ และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ในแต่ละปีการศึกษา	
ตารางที่ 5	46
จำนวนและร้อยละของนักเรียนและนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละประเภทวิชาและปีการศึกษา	
ตารางที่ 6	47
จำนวนและร้อยละของระดับความพร้อมในแต่ละด้านของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย	
ตารางที่ 7	52
จำนวนและร้อยละความพร้อมในการยกระดับจากการผลิตช่างฝีมือ เป็นแรงงานผู้ชำนาญการจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา	



บทที่ 1

บทนำ

ในการศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น เป็นการศึกษาที่อยู่ในกรอบจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะระยะเวลาที่สั้น งบประมาณที่จำกัด ทำให้ความลุ่มลึกในด้านเนื้อหาที่มีข้อจำกัดไปด้วย แต่ผู้วิจัยยังคงนำเสนอในรูปแบบของงานวิจัยที่ครบสมบูรณ์ทุกประเด็น และในบทที่ 1 ที่เป็นบทนำนั้น ได้นำเสนอตั้งแต่ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตของการศึกษา นิยามศัพท์ กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับตามลำดับ ดังนี้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 ผู้นำอาเซียนได้รับรองเอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน 2020¹ (พ.ศ. 2563) เพื่อกำหนดเป้าหมายว่าภายในปี ค.ศ. 2020 (พ.ศ.2563) อาเซียนจะเป็น

1. วังสมานฉันท์แห่งอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้ (A concert of southeast Asian Nation)
2. หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต (A partnership in dynamic development)
3. มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก (An Outward-Looking ASEAN)
4. ชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทร (A community of caring societies)

ต่อมาเมื่อวันที่ 7-8 ตุลาคม พ.ศ.2546 ได้มีการประชุมผู้นำอาเซียนครั้งที่ 9 ที่เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วย ความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี ค.ศ.2020 หรือ พ.ศ.2563 โดยประชาคมอาเซียนนี้จะประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community – ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) และประชาคมสังคม – วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Cultural Community – ASCC)

สำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน²นั้น เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาด และฐานผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และการลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรีภายในปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) โดยกำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ 4 ด้านคือ

1. มุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทาง เศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำทางสังคมภายในปี พ.ศ.2563 (ค.ศ. 2020)
2. มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียว และเป็นฐานการผลิตโดยจะริเริ่มกลไก และ มาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว
3. ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน โดยเฉพาะประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาและช่วยให้ประเทศดังกล่าว ได้เข้าร่วมใน กระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน
4. ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาด เงินทุน การประกันภัย และภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความ ร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตรพลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ

นอกจากนั้นตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 (Bali Concord II)³ ยังได้ จัดทำข้อตกลงร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพ หลัก 7 สาขาด้วยกันคือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม แพทย์ การสำรวจ ทันตแพทย์ และนัก บัญชี ส่วนสาขาอื่นๆ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนัก วิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียนได้อย่างเสรี แต่ต้องมีคุณสมบัติ ตามมาตรฐานที่อาเซียนกำหนด เพราะฉะนั้นตลาดแรงงานในประเทศสมาชิกอาเซียน จึงได้รับ ผลกระทบทั้งในด้านบวกและด้านลบ โดยด้านบวกคือทำให้ตลาดแรงงานใหญ่ขึ้น ทำให้แรงงานใน แต่ละประเทศมีโอกาสได้ทำงานมากขึ้น ส่วนด้านลบคือ มีการแข่งขันระหว่างแรงงานในกลุ่ม ประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น เนื่องจากผลกระทบดังกล่าว จะเป็นด้านบวกหรือด้านลบมากกว่านั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความพร้อมของแรงงานในแต่ละประเทศ

ส่วนประเทศไทยในด้านการผลิตแรงงาน ที่เป็นนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญ ตามที่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนดนั้น กระทรวงศึกษาธิการย่อมมีบทบาทที่สำคัญในการใช้องค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ภายใต้การกำกับด้านนโยบาย เพื่อกำหนดทิศทางการผลิตแรงงานที่เป็น นักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งมี มหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นจำนวนมาก และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีเป็นจำนวนมากเช่นกัน เพราะฉะนั้นในคราวประชุมอย่างไม่เป็น

ทางการของรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน (Statement of the Meeting of Ministers for Education in ASEAN Countries) เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ.2548 ที่กรุงเทพมหานครได้มีคำแถลงร่วมกันว่า⁴ จะให้ความสำคัญกับการสร้างประชาคมอาเซียนที่แข็งแกร่ง โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือใน 5 ประเด็น คือ

1. การปลูกฝังความเป็นอาเซียนในหมู่พลเมืองอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน ควบคู่ กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา เพื่อสร้างสันติสุขและเสถียรภาพในอาเซียน รวมถึงการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการก้าวเข้าสู่สังคมความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all : EFA) ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างระดับของการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยดำเนินการในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหมู่ประชาชนในอาเซียน การกำหนดช่องทางธุรกิจใหม่ๆ ของอาเซียน (ASEAN's niche) ควบคู่กับการสร้างภาพลักษณ์ด้านการศึกษาของอาเซียน การดำรงอัตลักษณ์ของอาเซียนในขณะเดียวกันก็ต้องเตรียมประชาชนอาเซียน ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการส่งเสริมเรื่องของการอาเซียนศึกษา โดยเฉพาะการจัดทำดัชนีข้อมูลเอกสาร (source books) และเว็บไซต์เกี่ยวกับอาเซียน รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งของศูนย์อาเซียนศึกษาด้วย

3. การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการศึกษาของทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์/บุคลากรด้านการศึกษาและนักเรียน/นักศึกษา/การฝึกอบรมครู และการพัฒนาวิชาชีพครูด้านภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษา การเตรียมความพร้อมให้ประชาชนอาเซียน รับมือกับความท้าทายด้านเทคโนโลยีและการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสาร และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับนักเรียน/นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ

4. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายของมหาวิทยาลัยภายใต้กรอบเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network : AUN) โดยเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนจะดำเนินงาน

เพื่อส่งเสริมการยอมรับคุณวุฒิการศึกษาและปริญญาระหว่างกัน และการขยายหลักสูตรอาเซียนศึกษานอนอินเทอร์เน็ตให้แก่นักเรียนในวงกว้างมากขึ้น

5. การประสานความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับซีมีโอ โดยเสนอให้มีการประชุม ASED และให้จัดคู่ขนานกับการประชุม SEAMEC เพื่อให้มั่นใจว่าประเด็นแนวทางความร่วมมือด้านการศึกษา จะได้รับการเสนอเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

นอกจากนั้นในการประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน (ASEAN : Education Ministers Meeting : ASED) และการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO : Council Conference : SEAMEC) อีกหลายครั้ง พร้อมกับย้ำประเด็นของความร่วมมือด้านการศึกษา ดังนี้

1. การส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
2. บรรลุเรื่องการศึกษาไว้ในกฎบัตรอาเซียนว่า “เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ด้านการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีพ และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาคมอาเซียน
3. โครงการศึกษาวิจัยภายใต้ความร่วมมือ East Asia Summit (EAS) ที่มุ่งใน 4 ด้านคือ
 - 3.1 การยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้ การสอน
 - 3.2 การฝึกอบรมภาษาอังกฤษ
 - 3.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา
 - 3.4 การฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา
4. การจัดทำสื่อการเรียนการสอนด้านอาเซียนศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
5. ความร่วมมือด้านการศึกษาในอนาคตที่จะต้องเน้นการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all : EFA)
6. สร้างเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN : University Network : AUN) ที่เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภูมิภาค
7. การสร้างเครือข่ายวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของอาเซียน
8. ส่งเสริมการสร้างคุณภาพการศึกษา เพื่อสนองตอบต่อเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ 3 ด้าน คือ

1. การศึกษาด้านภาษา (Language Education) โดยที่ประชุมได้รับทราบถึงความท้าทายในด้านการสอน โดยเฉพาะการสอนภาษาแม่ ภาษาประจำชาติและภาษาอังกฤษ และตระหนักถึงความจำเป็นในการแลกเปลี่ยน และเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนด้านภาษา
2. การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีว (Vocational/Technical Education) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ที่ประชุมจึงเห็นชอบที่จะให้มีการศึกษาแนวทาง ที่จะก่อให้เกิดการแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (School Leadership) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ในการส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียน จึงควรเน้นเรื่องการคัดเลือกและการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียน โดยรัฐมนตรีศึกษาของสิงคโปร์ได้เสนอให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 2 คน เข้าร่วมหลักสูตร International Leaders in Education Programme (iLeP) ณ สถาบันฝึกอบรมครู (National Institute of Education) ของสิงคโปร์ในเดือนกันยายน พ.ศ.2549 ฯลฯ

จากแนวทางการดำเนินงานด้านการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อนำไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น พบว่าจะทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนในช่วง พ.ศ.2543 – 2552 (ค.ศ.2000 – 2009) ได้มีทิศทางเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นปี พ.ศ.2552 (ค.ศ.2009) อัตราการเจริญเติบโตลดลงเล็กน้อย อันเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจ แต่ปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2105) จะทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคเข้มแข็งยิ่งขึ้น เนื่องจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะเป็นแหล่งการลงทุนที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 3 โดยเป็นรองจากจีน และอินเดียเท่านั้น ส่วนประเทศไทยในฐานะสมาชิกของอาเซียนได้รับประโยชน์จากการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียนสูงขึ้น โดยจากหนึ่งล้านล้านบาท ในปี พ.ศ.2543 (ค.ศ.2000) เป็นสองล้านล้านบาท ในปี พ.ศ.2552 (ค.ศ.2009) และหากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สามารถช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับตลาดแรงงานไทย และสร้างโอกาสการมีงานทำแก่แรงงานไทยมากขึ้น แล้วย่อมทำให้ผลกระทบในด้านแรงงานจะเป็นด้านบวกกล่าวคือ การเคลื่อนย้ายแรงงานไทยไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน ที่เป็นแรงงานฝีมือหรือแรงงานเชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนด ย่อมทำให้ตลาดแรงงานไทยได้มีโอกาสขยายตัวได้มากขึ้น แต่ปัญหาที่ตามก็คือ องค์กรภาครัฐและเอกชน ที่ผลิตแรงงานฝีมือหรือแรงงานเชี่ยวชาญ มีความพร้อมมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ทั้งของภาครัฐจำนวน 415 แห่ง และภาคเอกชน 424 แห่ง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นแรงงานฝีมือ หรือแรงงานเชี่ยวชาญในจำนวน 7 สาขาวิชาตามที่กล่าวมาข้างต้น

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์นโยบายและแผนกลยุทธ์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยในการผลิตช่างฝีมือ เพื่อรองรับการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค

1.2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแผนกลยุทธ์ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ด้านเนื้อหา ความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย เพื่อรองรับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือการเปิดเสรีด้านบริการและการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง

1.3.2 ด้านประชากร สถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ซึ่งประกอบด้วยวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา 415 แห่ง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 424 แห่ง

1.3.3 ด้านพื้นที่ ทุกจังหวัดในประเทศไทยที่มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ทั้งภาครัฐและเอกชนเปิดดำเนินการ

1.3.4 ด้านระยะเวลา สํารวจความพร้อมในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2554

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 ความพร้อมด้านเทคโนโลยี หมายถึง ความสะดวกหรือความสามารถในการอำนวยความสะดวกด้านวิทยาการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนกลยุทธ์การผลิตช่างฝีมือ นักวิชาชีพ หรือแรงงานเชี่ยวชาญ โดยการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ในหลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาจนเกิดประโยชน์ต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ นักวิชาชีพ หรือแรงงานเชี่ยวชาญ หรือการเปิดเสรีด้านบริการ และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง

1.4.2 สถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย หมายถึง วิทยาลัยหรือโรงเรียนอาชีวศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นของภาครัฐและวิทยาลัยหรือโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1.4.3 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง กลุ่มประเทศที่เป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) หรือเรียกย่อๆ ว่า อาเซียน ซึ่งมีสมาชิกรวม 10 ประเทศคือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน

เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา พร้อมกับร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน โดยจัดตั้งเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN community) ที่ประกอบด้วย ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน

1.5 กรอบความคิดในการวิเคราะห์

1.5.1 วิเคราะห์ภายใต้กรอบความคิดเกี่ยวกับความพร้อม ด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา อาชีวศึกษาไทย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการผลิตช่างฝีมือ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ การเปิดเสรีด้านบริการ และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง

1.5.2 วิเคราะห์ภายใต้กรอบความคิดเกี่ยวกับความพร้อม ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

1.5.3 วิเคราะห์ภายใต้กรอบความคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม ด้านนโยบายและแผนกลยุทธ์ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้รับข้อมูลการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ในการผลิตช่างฝีมือ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ การเปิดเสรีด้านบริการ และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางนั้นสามารถนำไปใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายและการวางแผนกลยุทธ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.6.2 ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและแผนกลยุทธ์ในการเตรียมความพร้อม ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ในการผลิตช่างฝีมือเพื่อรองรับการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1.6.3 จาก 1.6.1 และ 1.6.2 ทำให้เกิดข้อเสนอแนะและแผนกลยุทธ์สำหรับการนำไปปฏิบัติเรื่อง

1.6.3.1. การวางแผนพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา

1.6.3.2. การพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ได้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

1.6.4 ทำให้เกิดองค์ความรู้เรื่องตลาดแรงงานอาชีวศึกษาในอาเซียน และแนวโน้มความต้องการแรงงาน การพัฒนาอุตสาหกรรมในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

เอกสารอ้างอิงบทที่ 1

1. [http : www.mfa.go.th/internet/documunt/740.doc](http://www.mfa.go.th/internet/documunt/740.doc).
2. [http : www.mfa.go.th/internet/documunt/740.doc](http://www.mfa.go.th/internet/documunt/740.doc)
3. www.doe.go.th.
4. สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2553). ยุทธศาสตร์
อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558.
หน้า 25-34.
5. www.doe.go.th.

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความแข็งแกร่ง ของความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียนในฐานะที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญ โดยเฉพาะการส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดเดียว และฐานการผลิตร่วมกันให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินลงทุนอย่างเสรีภายในปี พ.ศ. 2558 ในนามประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.1 แนวคิด และทฤษฎี

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน¹ ได้มีการจัดตั้งขึ้นมาครั้งแรก โดยความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2504 เรียกว่า สมาคมอาสา หรือ Association of South East Asia แต่เมื่อดำเนินการได้เพียง 2 ปีก็ต้องหยุดชะงักลง อันเนื่องมาจากความผกผันทางการเมืองระหว่างประเทศ อินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย แต่ต่อมาในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2510 รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ รวม 5 ประเทศ ได้ลงนามปณญูการกรุงเทพจัดตั้งเป็นสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนขึ้น เพื่อให้เป็นองค์กรความร่วมมือระดับภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและมั่นคงทางการเมือง การเจริญเติบโตทางการค้าและเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาทางสังคมของประเทศสมาชิก จนต่อมาภายหลังยุคสงครามเย็น อาเซียนได้ขยายจำนวนประเทศสมาชิกเป็น 10 ประเทศ คือ ประเทศบรูไน ในปี พ.ศ.2527 ประเทศเวียดนาม ในปี พ.ศ.2538 ประเทศลาวและพม่า ในปี พ.ศ.2540 และประเทศกัมพูชา ในปี พ.ศ.2542 ทำให้กลุ่มประเทศอาเซียนมีประชากรรวมกันประมาณ 600 ล้านคน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 4.5 ล้านตารางกิโลเมตร และมีสำนักงานเลขาธิการอาเซียน ตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

สำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เกิดขึ้นจากอาเซียนที่ต้องการเสริมสร้างความแข็งแกร่ง ของความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเงิน จึงได้กำหนดให้มีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน² (ASEAN Economic Community – AEC) ขึ้นภายในปี พ.ศ.2563 (ค.ศ.2020) แต่ด้วยความริบเร่งให้

ทันกับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 13 ปี พ.ศ. 2550 (ค.ศ.2007) ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบที่จะเร่งการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากปี พ.ศ. 2563 เป็น พ.ศ.2558 โดยได้ร่วมลงนามในแผนการดำเนินงานไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint – AEC Blueprint) ขึ้นที่ประเทศสิงคโปร์

ในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 นั้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้อาเซียนเป็นเสาหลักทางด้านเศรษฐกิจ ในการพัฒนาให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดยมุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การลดปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำทางสังคม ภายในปี พ.ศ.2563 เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียว และเป็นฐานการผลิต ในการริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม สำหรับการลดช่องว่างของระดับการพัฒนาและช่วยให้ประเทศเหล่านั้น เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน พร้อมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายด้านการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การประกันภัย และภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ ทั้งนี้ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดการรวมกลุ่มสินค้าและบริการสำคัญ จำนวน 11 สาขา ให้เป็นสาขานำร่อง ได้แก่ สินค้าเกษตร สินค้าประมง ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ (e-ASEAN) การบริหารด้านสุขภาพ การท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ

ส่วนแนวทางการดำเนินงาน เพื่อการนำไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และบรรลุการเป็นตลาดและมีฐานการผลิตเดียวของอาเซียนนั้นจะต้องดำเนินการตามพันธกรณีที่สำคัญ ดังนี้

1. การเปิดเสรีการค้า สินค้า

1.1 การลด / ยกเลิกภาษี

1.1.1 ประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และบรูไน จะต้องยกเลิกอัตราภาษีสินค้าทุกรายการเหลือ 0% ในปี 2553 ยกเว้นสินค้าอ่อนไหว

1.1.2 ประเทศสมาชิกใหม่ทั้ง 4 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา จะต้องยกเลิกอัตราภาษีสินค้าบางรายการเหลือ 0% ในปี 2558 และสินค้าบางรายการจำนวนไม่เกินร้อยละ 7 ของสินค้า ทั้งหมดจะลดอัตราภาษีเหลือ 0% ในปี 2661

1.2 การขจัดมาตรการที่มีใช้ภาษี

1.2.1 ประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน ต้องยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีภายในปี 2553

1.2.2 ประเทศฟิลิปปินส์ ยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีภายในปี 2555

1.2.3 ประเทศสมาชิกใหม่ทั้ง 4 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ต้องยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีภายในปี 2558-2561

โดยปฏิบัติตามภายใต้ WTO ในเรื่องอุปสรรคทางเทคนิคมาตรฐานสุขอนามัย และการขออนุญาตนำเข้า รวมทั้งพัฒนาแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม ในเรื่องดังกล่าวสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่การลด/เลิกมาตรการที่เป็นอุปสรรคทางการค้า

1.3 การกำหนดกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

มีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ให้มีความโปร่งใส มีมาตรฐานที่เป็นสากล และอำนวยความสะดวกให้แก่เอกชนมากขึ้น อาทิ การจัดทำกฎการได้แหล่งกำเนิดสินค้าโดยวิธีการแปรสภาพอย่างเพียงพอ (Substantial Transformation) และกฎการได้แหล่งกำเนิดสินค้าของอาเซียนแบบสะสมบางส่วน (Partial Cumulation Rule of Origin) มาใช้เป็นทางเลือกสำหรับการคำนวณแหล่งกำเนิดสินค้า

2. การเปิดเสรีการค้าบริการ

มีการตั้งเป้าหมายการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการอย่างชัดเจน เพื่อให้การค้าบริการของอาเซียนเป็นไปอย่างเสรีมากขึ้น และพัฒนาระบบการยอมรับร่วมกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบวิชาชีพในสาขาบริการ รวมทั้งส่งเสริมการร่วมลงทุนของอาเซียนไปยังประเทศที่สาม

3. การเปิดเสรีการลงทุน

มีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่มและรักษาระดับความสามารถในการดึงดูดให้ต่างประเทศมาลงทุนในอาเซียน และการลงทุนในอาเซียนโดยอาเซียนเอง และเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย อาเซียนได้ปรับปรุงความตกลงด้านการลงทุนที่มีอยู่ (AIA) ให้เป็นความตกลงใหม่คือ ASEAN comprehensive Investment Agreement : ACIA ซึ่งมีขอบเขตที่กว้างขึ้นและเปิดเสรี พันธกรณีความตกลงของ ACIA

นั้น จะครอบคลุมประเด็นหลักใหญ่ๆ 4 ประเด็น คือ การเปิดเสรี การส่งเสริม การอำนวยความสะดวก และการคุ้มครองการลงทุน โดยครอบคลุมทั้งการลงทุนทางตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์

4. การเปิดเสรีด้านเงินทุน

จะดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดโดยรัฐมนตรีคลังของอาเซียน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน และการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น โดยประเทศสมาชิกยังสามารถมีมาตรการ เพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้

5. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี

มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างมาตรฐานที่ชัดเจน ของแรงงานฝีมือและอำนวยความสะดวกให้กับแรงงานฝีมือ ที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดให้ สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกได้ง่ายขึ้น

นอกจากนั้นตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2⁴ (Bali Concord II) ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2547 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual recognition Arrangements : MRAs) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลัก เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษของอาเซียน ได้อย่างเสรี การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีดังกล่าว เป็นการเคลื่อนย้ายเฉพาะแรงงานฝีมือ และต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ของอาเซียน การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีจะเริ่มในปี ค.ศ.2015 ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ใน 7 สาขาวิชาด้วยกัน คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ส่วนสาขาอื่นๆ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ทั้งนี้ผู้ที่เคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศอื่น (ในกลุ่มอาเซียน) ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่อาเซียนกำหนด ฉะนั้นตลาดแรงงานในประเทศสมาชิกอาเซียน จึงได้รับผลกระทบทั้งในด้านบวกและด้านลบ โดยด้านบวกคือทำให้ตลาดแรงงานใหญ่ขึ้น ทำให้แรงงานในแต่ละประเทศมีโอกาสได้งานทำมากขึ้น ส่วนด้านลบคือมีการแข่งขันระหว่างแรงงานในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น ทั้งนี้ผลกระทบดังกล่าวจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบมากกว่านั้นขึ้นอยู่กับความพร้อมของแรงงานในแต่ละประเทศ

จากพันธกรณีดังกล่าวจะพบว่ามีความสำคัญกับประเทศไทยมากเพราะ

1. อาเซียนเป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีความใกล้ชิดไทยมากที่สุด ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนหลายประเทศ เป็นเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกัน มีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึง มีพฤติกรรม การบริโภคคล้ายๆ กัน มีสินค้าและบริการที่สามารถเสริมซึ่งกันและกันได้ หรือมีสินค้า บริการที่คล้ายคลึงกันซึ่งสามารถร่วมมือกัน ก็จะสามารถสร้างความแข็งแกร่งในด้านอำนาจการ ต่อรอง อันจะนำมาซึ่งการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญยิ่ง

2. การรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้เกิดตลาดในภูมิภาคที่มีขนาดใหญ่ โดยสามารถนำจุดแข็งของแต่ละประเทศมาเสริมกับจุดแข็งของประเทศไทย เพื่อสร้างประโยชน์ สูงสุดในการผลิตส่งออกและบริการ ซึ่งจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อมีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรี มากขึ้น นอกจากนี้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะช่วยให้ประเทศสมาชิกมีความเป็นปึกแผ่น และช่วยสร้างอำนาจการต่อรองในเวทีต่างๆ มากขึ้น

3. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวในด้านการค้า และการ ลงทุนของไทย เนื่องจากการผลักดันมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะก่อให้เกิด การยกเลิกหรือลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดไม่ว่าจะเป็นอุปสรรคด้านภาษี หรือมาตรการทางการค้า อื่นๆ ที่มีใช้ภายในประเทศสมาชิกจะแสวงหาความร่วมมือเพื่อลด/ขจัดอุปสรรคต่างๆ เหล่านั้น รวมถึง อำนาจความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างกัน

4. ประชาคมเศรษฐกิจจะทำให้ผู้ประกอบการไทย ได้เริ่มปรับตัวและเตรียมความพร้อม กับ สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปผู้ประกอบการจำเป็นต้องเร่งปรับตัว และใช้โอกาสที่ เกิดจากการลดอุปสรรคทางการค้าและการลงทุนต่างๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะสาขา ที่ไทยมีความพร้อมและมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง

แต่ประเด็นที่น่าเป็นห่วงมากคือ การพยากรณ์ของ ดร.สุทัศน์ เศรษฐบุญสร้าง ผู้แทนการค้า ไทย เมื่อเดือนมิถุนายน 2553^๕ ระบุว่า จำนวนประชากรในอาเซียนจะเพิ่มขึ้นจาก 588 ล้านคนในปี 2553 เป็น 621 ล้านคนในปี 2558 และจะเพิ่มเป็น 651 ล้านคนในปี 2563 กำลังแรงงานเพิ่มจาก ประมาณ 250 ล้านคนเป็นประมาณ 300 ล้านคน ด้วยอัตราค่าแรงงานต่อชั่วโมงมีความแตกต่างกัน อย่างมากในกลุ่มอาเซียน ย่อมทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ค่าแรงงานที่ ถูกกว่าในประเทศพม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนาม จะทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากประเทศ ดังกล่าวสู่ประเทศที่เจริญกว่า และมีการจ่ายค่าแรงสูงกว่า นอกจากนั้นจำนวนแรงงานจากจีนและ

อินเดีย ซึ่งมีสูงมาก แรงงานเหล่านี้จะไหลเข้าสู่อาเซียน ซึ่งมีโอกาสดีกว่าและคุณภาพของแรงงานเหล่านี้ กำลังได้รับการพัฒนาอย่างมากทั้งในประเทศจีนและอินเดีย กล่าวคือ รัฐบาลจีนได้ใช้งบประมาณจำนวนมาก ปรับปรุงมหาวิทยาลัยและระบบการศึกษาพื้นฐาน ส่วนรัฐบาลอินเดียมีโครงการรื้อฟื้นมหาวิทยาลัยเก่าๆ และทำการลงทุนในระบบการศึกษาอย่างมหาศาลเช่นกัน ดังนั้นประเทศไทยจะต้องพัฒนาความพร้อมของแรงงานไทยที่จะออกสู่ตลาดต่างประเทศในระยะ 4-5 ปีข้างหน้า เพราะการแข่งขันจะสูงมาก โดยเฉพาะจากแรงงานฝีมือในประเทศเอเชีย ด้วยเหตุนี้การพัฒนาองค์กรของอาเซียน ไปเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จึงส่งผลกระทบอย่างมากต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานในภูมิภาค โดยเฉพาะประเทศผู้รับและประเทศผู้ส่งออกแรงงาน ซึ่งจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาบุคลากรของตนได้แก่ การยกระดับมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาแนวความคิด และวัฒนธรรมทางการเรียนรู้ การพัฒนาระบบสาธารณสุขและคุณภาพชีวิต การพัฒนาวิสัยทัศน์ให้กว้างไกล เพื่อให้ทันโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยต้องติดตามความเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประเทศเพื่อนบ้าน และกลุ่มประเทศต่างๆ ทั่วโลก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่คนไทยส่วนใหญ่ยังไม่ได้เอาใจใส่เรียนรู้ให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันภาครัฐก็ต้องพัฒนาแนวทางการคุ้มครองแรงงานให้เป็นมาตรฐานสากล หรือได้มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือที่นานาประเทศใช้เป็นบรรทัดฐานร่วมกัน

ดังนั้นเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว แรงงานฝีมือไทยควรพัฒนาความรู้และทักษะด้านภาษา เพื่อแลกเปลี่ยนและเรียนรู้จากแรงงานฝีมือต่างชาติที่เข้ามาในไทยให้ได้มากที่สุด ในขณะที่ผู้ประกอบการไทยอาจจำเป็นต้องปรับตัวหาผู้ร่วมทุนต่างชาติเพิ่มมากขึ้น

ส่วนกรณีที่แรงงานไทยออกไปทำงานในประเทศอาเซียนอื่นๆ การไม่พัฒนาฝีมือแรงงานให้อยู่ในระดับสากล จะทำให้แรงงานไทยไม่เป็นที่น่าสนใจในตลาดต่างประเทศ รวมถึงการที่หลักสูตรการศึกษา หรือใบรับรองมาตรฐานวิชาชีพของไทยไม่ได้รับการยอมรับ (accredited) ในระดับสากล อาจทำให้แรงงานฝีมือหรือผู้ประกอบการวิชาชีพของไทยเสียโอกาสที่จะได้งานในต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาลจะต้องพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและการอบรม ให้สามารถเทียบเคียงได้กับหลักสูตรของต่างประเทศรวมถึงอาจต้องหาช่องทางให้ใบอนุญาต หรือใบรับรองมาตรฐานวิชาชีพของไทยได้รับการยอมรับ (accredited) ในระดับสากล นอกจากนี้ปัญหาความอ่อนด้อยทางด้านภาษาต่างประเทศ จะทำให้แรงงานไทยไม่สามารถแข่งขันกับแรงงานชาติอื่นได้ ซึ่งจะส่งผลทำให้ได้ตำแหน่ง หรือค่าจ้างที่ต่ำกว่าแรงงานฝีมือในระดับเดียวกัน ส่วนการคุ้มครองแรงงานไทยที่ไปทำงาน

ต่างประเทศ จะต้องมีการร่วมมือกับสมาชิกอาเซียน อาจทำให้แรงงานไทยเสียเปรียบนายจ้าง เช่น การทำสัญญาจ้าง ค่าจ้าง สวัสดิการ และกรณีเกิดข้อพิพาทด้านแรงงาน ด้วยเหตุนี้การป้องกันและแก้ปัญหาดังกล่าว รัฐควรเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนสองภาษา หรือเปิดอบรมความรู้ภาษาอังกฤษ โดยเน้นการติดต่อสื่อสารพร้อมทั้งจัดให้มีการวัดระดับ โดยสถาบันภาษาที่ได้รับการยอมรับ ในขณะเดียวกันรัฐบาลควรให้การดูแลแรงงานไทย โดยมีหน่วยงานรัฐที่สามารถช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่แรงงานไทยในต่างประเทศ หากจำเป็นก็ควรตั้งสำนักงานแรงงานไทยในประเทศอาเซียนทุกประเทศรวมทั้งในจีนและอินเดีย

นอกจากนี้งานวิจัยเรื่องผลิตภาพกำลังแรงงานอาเซียน⁶ ซึ่งได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ก็ได้ชี้ให้เห็นว่า ในบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศนั้น ผลิตภาพแรงงานของสิงคโปร์อยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ มาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และพม่าตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผลิตภาพของแรงงานในประเทศสมาชิกอาเซียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ช้าลง ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรในประเทศ ทั้งนี้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะประสบกับปัญหาอัตราการเติบโตของประชากรวัยทำงาน ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของแรงงานในระดับที่รุนแรงสูงสุด คือ สิงคโปร์ รองลงมาคือ ประเทศไทย โดยที่ประเทศสิงคโปร์ได้ตระหนักถึงปัญหา และได้เตรียมการรองรับผลกระทบนั้น ด้วยการผลักดันปรับตัวในเรื่องของผลิตภาพของแรงงานในประเทศ อันเนื่องมาจากอัตราการจ้างงานของแต่ละประเทศ ในภูมิภาคอาเซียนมีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปในระดับและทิศทางที่ต่างกันในช่วง ปี 2005-2015 โดยอินโดนีเซียเป็นประเทศที่ประสบปัญหาการว่างงานสูงสุด ด้วยอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.1 ในปี 2000 เป็นร้อยละ 10.4 ในปี 2006 ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มที่มากกว่าประเทศอื่นๆ ในขณะที่ไทยเป็นประเทศเดียวที่มีอัตราการว่างงานอยู่ในระดับคงที่ และอยู่ในอัตราที่ต่ำสุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ขณะเดียวกันในอาเซียนยังมีประชากรในตลาดแรงงานจำนวนมากที่ยังคงมีฐานะยากจนในปี 2006 จากจำนวนผู้ที่ทำงานอยู่ในตลาดแรงงานในอาเซียนกว่า 262 ล้านคน มีอยู่ถึง 148 ล้านคนที่ยังไม่สามารถมีรายได้เพียงพอ ที่จะยกระดับตนเอง และครอบครัวให้พ้นจากเส้นความยากจน (มาตรฐานสากลจัดระดับอยู่ที่ 2 เหรียญสหรัฐฯ ต่อคนต่อวัน) นอกจากนี้ ผลิตภาพของกำลังแรงงานส่วนใหญ่ ในตลาดแรงงานของอาเซียน ยังไม่อาจยืนยันถึงความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เพราะการเติบโตและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทย และประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศ มุ่งเน้นถึงปัจจัยด้านเงินทุนและปริมาณแรงงานมากกว่าคุณภาพเชิงผลิตรายการผลิตรายการ แม้ในปัจจุบันจะมีการคำนึงถึงคุณภาพเชิงผลิตรายการผลิตรายการของแรงงานด้วย แต่ก็ยังเป็นเพียงปัจจัยเสริมเท่านั้น ตลาดแรงงานในภูมิภาคยังมีปัญหาของการที่ปริมาณ และคุณภาพของ

กำลังแรงงานยังไม่สัมพันธ์กันอย่างเพียงพอกล่าวคือ บางประเทศอยู่ในสภาวะการขาดแคลนแรงงาน บางประเทศแรงงานล้นตลาดส่งผลต่อการย้ายถิ่นของกำลังแรงงาน ข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ สมาชิกโดยการย้ายถิ่นอย่างผิดกฎหมายมีสัดส่วนสูงมาก การย้ายถิ่นที่เกิดขึ้นเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ซึ่งมี Dual Labor Market งานศึกษาที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าผลิตภาพแรงงานในประเทศไทยมีค่าสูงสุดในภาคการอุตสาหกรรมและมีค่าต่ำสุดในภาคการเกษตร โดยมีแนวโน้มว่าผลิตภาพของภาคการเกษตรและก่อสร้างจะมีค่าต่ำสุดต่อไปอีก

ขณะเดียวกันตามรายงานฉบับล่าสุดขององค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (พฤษภาคม 2007) สะท้อนให้เห็นว่านับตั้งแต่อาเซียนก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การจ้างงานในอาเซียนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยมาถึงร้อยละ 11 จากปี 2000 ถึงปี 2006 โดยเฉพาะมีผู้มีงานทำถึง 263 ล้านคน โดยที่อยู่ในงานประเภทใหม่ๆ นั้นมีถึง 27 ล้านคน การจ้างงานในแต่ละประเทศ เมื่อแยกตามสาขาการผลิตมีการเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลา สำหรับสาขาการผลิตที่ได้มีการเก็บข้อมูลก็คือ เกษตรกรรม (รวมประมงและป่าไม้) อุตสาหกรรมก่อสร้าง ขยายส่ง/ขายปลีก/ภัตตาคารและโรงงาน คมนาคม/การสื่อสาร การเงิน/ประกันภัย/อสังหาริมทรัพย์/ธุรกิจบริการอื่นๆ บริการสาธารณะ และอื่นๆ (เหมืองแร่/ไฟฟ้า/เชื้อเพลิง ฯลฯ) ทั้งนี้ มีแนวโน้มที่สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย จะมีการเติบโตของสาขาการผลิตต่อไปนี้คือ สาขาการขยายส่ง/ขายปลีก/ภัตตาคารและโรงแรม สาขาการเงิน/ประกันภัย/อสังหาริมทรัพย์/ธุรกิจบริการอื่นๆ และสาขาบริการสาธารณะ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาคบริการที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้สูงขึ้น อย่างไรก็ตามดัชนีดังกล่าวยังไม่อาจทำให้มั่นใจได้ถึงความต่อเนื่อง และความยั่งยืนของการเจริญเติบโต และความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพราะผลิตภาพของกำลังแรงงานอาเซียนเติบโตขึ้นเพียงร้อยละ 15.5 ในขณะที่ผลิตภาพของกำลังแรงงานอินเดียเติบโตร้อยละ 26.9 และของจีนเติบโตถึงร้อยละ 63.4 แต่จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย ได้แก่ จำนวนแรงงานประมาณร้อยละ 2 ซึ่งมากกว่าประเทศอื่นๆ แต่กลับมีผลิตภาพของแรงงานต่ำกว่าประเทศอื่น การประมาณค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของดัชนีผลิตภาพแรงงานตั้งแต่ปี 1995 โดยใช้ฐานข้อมูลปี 1988 เป็นฐาน ได้สะท้อนถึงการขยายตัวของผลิตภาพแรงงานในอัตราที่ไม่สูงนัก จาก 170.59 ในปี 1995 สำหรับระดับประเทศโดยรวมทุกสาขาเป็น 172.21 ในปี 2000 ซึ่งไม่เพียงพอต่อการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจการค้าในเวทีสากล ได้อย่างมั่นคงขึ้น ประเทศไทยขาดแคลนแรงงานตั้งแต่ระดับไร้ทักษะขึ้นไป แรงงานอายุ 50 ปีขึ้นไปของไทยส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ในขณะที่มีแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านกว่า 2

ล้านคน ทำงานอยู่ใน 9 อุตสาหกรรม โดยมีการเคลื่อนย้ายไปมาข้ามสาขาการผลิต แต่ในการกำหนดยุทธศาสตร์ยังไม่อาจบอกได้ชัดเจนว่าสาขาการผลิตใด ขาดแคลนแรงงานระดับใด ประเภทใดเท่าใด ถึงแม้ว่ามีโครงการนำร่องในส่วนของกระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงแรงงาน ในการศึกษาตลาดแรงงานในระดับรายอุตสาหกรรมบางส่วน แต่ยังไม่ลงลึกไปในแต่ละอาชีพ แต่ละอาชีพมีปัญหาในตลาดแรงงานแตกต่างกันไป เช่น อาชีพช่างเชื่อม มีลักษณะดังนี้คือ

1. เป็นที่ต้องการอย่างมากในตลาดแรงงาน
2. ต้นทุนสูงในการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยการฝึกทักษะและความตระหนักด้านระบบความปลอดภัยในการทำงาน แต่ส่วนใหญ่ไม่นิยมเข้ารับการฝึก
3. อายุการทำงานในตลาดแรงงานสั้น กล่าวคือ
 - 3.1.1 อายุ 35-40 ปี หมดสภาพ
 - 3.1.2 หลังอายุ 35-40 ปี ต้องเปลี่ยนอาชีพ
 - 3.1.3 หลังอายุ 35-40 ปี ต้นทุนสูงและใช้เวลายาวนานในการทำนุบำรุงรักษาสุขภาพ

ดังนั้นแรงงานนอกระบบเป็นกรณีที่พบได้ทั้งในประเทศไทย และประเทศสมาชิกอื่นของอาเซียน โดยในประเทศไทยนั้น มีขนาดใหญ่กว่าแรงงานในระบบ เป็นแหล่งสร้างงาน แรงงานส่วนใหญ่อยู่ในภาคการเกษตรในชนบท การศึกษาดำกว่า ป.4 แรงงานนอกระบบในชนบทส่วนใหญ่ของไทย กำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่วัยสูงอายุ โดยปราศจากการเตรียมพร้อมในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและผลิตภาพ ทั้งนี้ OTOP เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยให้แรงงานนอกระบบในชนบทมีบทบาทในการผลิตและมีรายได้มากขึ้น ข้อมูลในตารางที่ 1 สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างของการพัฒนาที่ยังคงแตกต่างกันมากภายในภูมิภาค ถึงแม้ว่าจะมีช่องว่างที่ลดลงด้านดัชนีการพัฒนามนุษย์โดยในปี 1993 นั้น กัมพูชาเป็นประเทศที่มีดัชนีการพัฒนามนุษย์ต่ำที่สุด (0.19) ในภูมิภาค ในขณะที่สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีดัชนีการพัฒนามนุษย์สูงที่สุด (0.85) ซึ่งช่องว่างดังกล่าวได้ลดลงไปในปี 2006 โดยอยู่ในช่วงระหว่าง 0.53 ในกรณีของลาว และ 0.92 ในกรณีสิงคโปร์ ในเมื่อดัชนีดังกล่าวเน้นวัดการพัฒนามนุษย์จากมุมมองด้านการศึกษา ดังข้อมูลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงดัชนีการพัฒนาของประเทศสมาชิกอาเซียนในช่วงหน้าต่างโอกาส
ด้านการปันผลทางประชากรที่ต่างกัน

ประเทศ	การจัดกลุ่มประเทศตามช่วงหน้าต่างโอกาสด้านปันผลทางประชากร	การจัดกลุ่มประเทศตามระดับการพัฒนา	ดัชนีการพัฒนามนุษย์	Gross National Income ต่อหัว (ดอลลาร์สหรัฐ)	อันดับที่ดัชนีความสามารถในการแข่งขันในโลก		
			ปี 1993	ปี 2006*	ปี 2005*	ปี 2005*	ปี 2006-2007*
บรูไนดารุสซาลาม	1	1	0.847	0.871	24826	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
กัมพูชา	3	3	0.186	0.583	380	111	103
อินโดนีเซีย	2	2	0.515	0.711	1280	69	50
ลาว	3	3	0.246	0.553	440	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
มาเลเซีย	2	2	0.790	0.805	4960	25	26
พม่า	3	3	0.390	0.581	220	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
ฟิลิปปินส์	2	2	0.603	0.763	1300	73	71
สิงคโปร์	1	1	0.849	0.916	27490	5	5
ไทย	2	2	0.715	0.784	2750	33	35
เวียดนาม	3	2	0.472	0.709	620	74	77

*ข้อมูลล่าสุดที่มีอยู่ ณ มีนาคม 2007

ที่มา : พัทธราวลัย วงศ์บุญสิน (2007) โดยอาศัยข้อมูลจาก UNDP (1993). Human

Development Report 1993; IMF (2005) World Economic Outlook Database;

UNDP (2006) Human Development Report 2006; World Bank (2007). Doing

Business 2007; World Economic Forum (2006) Global Competitiveness Report 2006-2007.

จากตารางที่ 1 พบว่า ดัชนีความสามารถในการแข่งขันที่ผันผวนในบางประเทศสมาชิกอาเซียน นอกจากจะสะท้อนถึงความจำเป็นในการเร่งปรับปรุงปัจจัยบางประการให้มีความสามารถในการเพิ่มสูงขึ้นต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยด้านผลิตภาพของกำลังแรงงานในตลาดแรงงาน ด้วยมาตรฐานความสามารถอันเป็นที่ยอมรับและแข่งขันได้ในระดับสากลมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลยับยั้งต่อการ

เติบโตทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคงยั่งยืน อันเป็นเป้าหมายของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เมื่อเปรียบเทียบกับมิติด้านการศึกษา ซึ่งเป็นการลงทุนที่ใช้เวลาระยะยาวกว่าในการส่งผลทางเศรษฐกิจนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศสมาชิกที่มีลำดับชั้นความสามารถในการแข่งขันปี 2006/2007 ค่อยกว่าปี 2005 (ไทย เวียดนาม และมาเลเซีย) รวมถึงประเทศที่มีดัชนีการพัฒนามนุษย์ และดัชนีความสามารถในการแข่งขันในอันดับที่ค่อนกว่าประเทศสมาชิกอื่นอยู่มาก (กัมพูชา) และที่ไม่อยู่ในขอบข่ายการสำรวจด้านดัชนีความสามารถในการแข่งขัน (ลาว พม่า) ทั้งนี้เพื่อปรับความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณ และคุณภาพของประชากรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ต่อการอำนวยการให้ประเทศสมาชิกใช้ประโยชน์จากการปันผลทางประชากรให้เต็มที่ ก่อนที่ช่วงหน้าต่างโอกาสทางเศรษฐกิจที่เรียกว่าการปันผลทางประชากรนั้นจะหมดลง และขยายต่อช่วงโอกาสด้านการปันผลทางประชากรซึ่งปกติมีเพียงช่วงเดียว ในประเทศสมาชิกหนึ่งๆ ให้ยาวนานออกไป โดยอาศัยการปันและใช้โอกาสที่มีอยู่ถึง 3 ช่วงในภูมิภาคดังกล่าวข้างต้น รวมถึงการที่จะส่งผลสู่การลดภาวะคุกคาม ทั้งในเชิงของเศรษฐกิจสังคมโดยรวม และในเชิงการอยู่ดีกินดีของประชาชนแต่ละคน หากประชากรวัยแรงงานลดสัดส่วนลง โดยที่ผลิตภาพของประชากรไม่ได้ลดลงตาม ถึงแม้ว่าประชากรวัยพึ่งพิงหรือสูงวัยอายุมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศต้องประสบในอีกไม่กี่ทศวรรษนับจากนี้ไปก็ตาม ดัชนีการพัฒนามนุษย์ที่มีพัฒนาการดีขึ้นในภูมิภาคอาเซียนนั้นส่วนหนึ่งพิจารณาได้จากอัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่ และสัดส่วนการลงทะเบียนเรียนในชั้นต่างๆ รวมกัน ซึ่งงานศึกษาที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่า ประเทศอาเซียนทุกประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ในส่วนนี้ โดยหลายประเทศทั้งที่เป็นสมาชิกดั้งเดิมและสมาชิกใหม่ ยังคงให้ความสำคัญกับบทบาทของการศึกษาในการขจัดความยากจน และการก้าวพ้นจากความด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกันได้มุ่งหวังให้การศึกษา เป็นเครื่องมือในการยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศในระดับสากล โดยมีบางประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน ปรารถนาให้ตนมีศักยภาพทัดเทียมกับประเทศอื่นๆ ภายในอาเซียนด้วยตนเอง ช่องว่างด้านการพัฒนาและอุปทานแรงงานที่มีอยู่ในภูมิภาคเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้การย้ายถิ่นข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยตนเองเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในปี 2005 ผู้ย้ายถิ่นข้ามชาติในภูมิภาคที่เดินทางมาจากประเทศในอาเซียนด้วยตนเองมีจำนวนถึง 13.5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 39 ของการย้ายถิ่นข้ามชาติทั้งหมดของคนอาเซียน การขาดแคลนแรงงานจะเพิ่มสูงขึ้นในสิงคโปร์และประเทศไทย ปัญหาที่พึงพิจารณาต่อไปสำหรับอาเซียนและประเทศสมาชิกในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งไทย และสิงคโปร์ ก็คือ เราควรจะจัดการกับปัญหาด้านการย้ายถิ่นภายในภูมิภาคอย่างไร ถึงแม้ว่าในปี 2015 จะมีผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานถึง 55 ล้านคน แต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศที่มีเศรษฐกิจนอกระบบขนาดใหญ่ และฐานะยากจน

2.2 ความเป็นมาและความพร้อมของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพกสิกรรม อาชีพด้านอาชีวศึกษาได้เริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อมีการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึงการเรียนวิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิดความชำนาญโดยในปี พ.ศ. 2452 การจัดการศึกษาได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิชาสามัญศึกษาโดยสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์-ผดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้นในปี พ.ศ.2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรกคือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ.2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ.2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

ต่อมาได้มีการกำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ซึ่งกำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมต่างๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 ได้ปรากฏคำว่า “อาชีวศึกษา” เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทยโดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษา ขั้นต้น กลาง และสูง เพื่อรับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับชั้น จนกระทั่งในปี พ.ศ.2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ

1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสามัญ
2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง คือ สำนักงานเลขานุการ กองตำรา กองสอบไล่ และกองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ต่อมาปี พ.ศ.2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกองๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้น กรมอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484

ในปี พ.ศ.2528 ส่งเสริมแนวคิด “การอาชีวศึกษาระบบทวิภาค” และได้มีการจัดตั้ง “สำนักงานโครงการพิเศษ” เป็นหน่วยงานภายในมีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษ และรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง และงานพัฒนาชนบท และปี พ.ศ.2530 ได้มีการจัดตั้ง “วิทยาลัยการอาชีพ” ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหารและแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพ และทุกหลักสูตรทั้งในและนอกระบบการศึกษา ต่อมาปี พ.ศ.2533-2535 นี้มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2535 ได้ถูกประกาศและกำหนดใช้จนถึงปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ในปี พ.ศ.2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุน จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษา ในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ต่อมาในปี พ.ศ.2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน มีอำนาจจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และสถาบันศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรครูวิชาชีพชั้นสูง (ปชส.) และปริญญาตรี ในการเปิดสอนเป็นไปตามเกณฑ์มหาวิทยาลัยกำหนด ขณะเดียวกันในปี พ.ศ.2542 ได้รับโครงการเงินยืมจากรัฐบาลเดนมาร์ก เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตรตามโครงการปรับปรุงรูปแบบ โครงสร้างสถาบันศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะปฏิบัติ และจัดหาเครื่องมือ-อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้นักเรียน นักศึกษา ในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการขยายผลให้แก่เกษตรกรท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนาอาชีวศึกษาได้พัฒนาเป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชน และการพัฒนาบุคลากรครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงต่างประเทศ ในที่สุดเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เป็นของรัฐ⁸ ทั่วประเทศจำนวน 415 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิค 110 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา 36 แห่ง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 43 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 53 แห่ง วิทยาลัยการอาชีพ 142 แห่ง วิทยาลัยพณิชยการ 5 แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการต่อเรือ 3 แห่ง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม 2 แห่ง วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 3 แห่ง วิทยาลัยประมง 4 แห่ง กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง 1 แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ 1 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ 1 แห่ง และศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตร 1 แห่ง ส่วนสถานศึกษาในสังกัดที่เป็นของเอกชนทั่วประเทศ⁹ มีจำนวน 424 แห่ง โดยแบ่งเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 85 แห่ง และภูมิภาคต่างๆ อีก 339 แห่ง

สำหรับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตั้งแต่ปี 2550¹⁰ เป็นต้นมานั้น เน้นกลยุทธ์เชิงรุกเพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษา เป็นนโยบายที่สำคัญยิ่งในสถานการณ์ที่สถานประกอบการมีความขาดแคลนกำลังคนระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาที่เป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ให้สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศ.ดร.วิจิต ศรีสุฮาน) ที่ต้องการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรเพื่อการแข่งขันในเวทีโลก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดย นายวีระศักดิ์ วังษ์สมบัติ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้จบการศึกษาให้ตรงกับสมรรถนะในการทำงานอย่างแท้จริง จึงได้กำหนดมาตรการ 12 ข้อ เป็นกรอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาประจำปีการศึกษา 2550 ดังนี้

มาตรการที่ 1 การเพิ่มปริมาณผู้เรียน : โดยปรับรูปแบบการรับนักศึกษาให้มีความหลากหลายและยืดหยุ่นมากขึ้น โดยยังคงยึดยุทธศาสตร์ “อยากเรียนสาขาใด ต้องได้เรียนสาขาวิชานั้น” ภายใต้ความเชื่อว่า หากนักเรียนได้เรียนในสิ่งที่ถนัดและสนใจ จะสามารถเรียนได้ดี และมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากขึ้น

มาตรการที่ 2 ขยายการเปิดรับนักเรียน ระดับ ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา : เพื่อรองรับนักเรียนจากโรงเรียนขยายโอกาสหรือโรงเรียนมัธยมในพื้นที่ห่างไกลที่ต้องการเรียนสายวิชาชีพ แต่ไม่มีสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษารองรับ

มาตรการที่ 3 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบเทียบโอนประสบการณ์อาชีพ : เพื่อเปิดโอกาสให้นักงานในสถานประกอบการทุกสาขา หรือผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ สามารถนำความรู้ ประสบการณ์อาชีพไปประเมินเทียบหน่วยกิตการเรียนเพื่อโอนเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการเรียนตาม หลักสูตรระดับ ปวช.หรือ ปวส.

มาตรการที่ 4 กำหนดสมรรถนะในการเรียน 3 ระดับ (ใช้-ซ่อม-สร้าง) : เพื่อจัดระบบการเรียนให้ตรงกับสมรรถนะในการทำงานจริง โดยให้สถานศึกษาจัดรายวิชาเลือกที่มีความหลากหลาย และยืดหยุ่น เพื่อให้การจัดแผนการเรียนตอบสนองความสนใจของผู้เรียน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสมรรถนะที่ผู้จบการศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้ ระดับสมรรถนะที่สามารถซ่อม ปรับปรุง คิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้ และระดับสมรรถนะที่สามารถสร้างสรรค์ พัฒนาคิดค้นสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมใหม่ได้

มาตรการที่ 5 ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ : โดยจัดให้มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เรียนเป็นเรื่องเป็นชิ้นงาน เป็นโครงการ และสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติใน สถานการณ์ทำงานจริง โดยใช้โรงฝึกฝนของสถานศึกษา โรงงานของสถานประกอบการ และ สถานการณ์ทำงานจริงในชุมชนท้องถิ่นเป็นแหล่งฝึกทักษะวิชาชีพ

มาตรการที่ 6 สร้างเครือข่ายพันธมิตร : โดยขยายความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด และองค์กรวิชาชีพโลก เพื่อร่วมจัดการอาชีวศึกษาภายใต้หลักการ “ผู้ใช้ร่วมคิด ผู้ผลิตร่วมกำหนด” เป็นการเชื่อมโยงโลกแห่งการเรียนรู้และการทำงานให้มีความใกล้ชิดมากขึ้น

มาตรการที่ 7 การสร้างผู้ประกอบการใหม่ : กำหนดกลไกขับเคลื่อนระบบการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และการต่อยอดความรู้ด้านการประกอบธุรกิจ ผลักดันให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นผู้ประกอบการใหม่ที่เข้มแข็ง ภายใต้การสนับสนุนความรู้และบูรณาการใช้ทรัพยากรระหว่างหน่วยงานต่างๆ อาทิ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสินและสถาบันคีนัน เป็นต้น

มาตรการที่ 8 การพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการ : ให้อาชีวศึกษาจังหวัดทุกแห่งบูรณาการเชื่อมโยงการทำงาน และใช้ทรัพยากรทางวิชาชีพร่วมแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่ ภูมิสังคมอาชีพ เพื่อสนับสนุนโครงการจังหวัดอยู่ดีมีสุขของรัฐบาล โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ การมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางสร้างความสำเร็จร่วมกัน

มาตรการที่ 9 คุณธรรมนำวิชาชีพ : สร้างเจตคติ ปลูกจิตสำนึก และปรับพฤติกรรมของนักเรียน และบุคลากร ด้วยระบบคุณธรรมนำวิชาชีพรวมทั้งการสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสามัคคี สันติวิธี และวิถีชีวิตของประชาธิปไตย

มาตรการที่ 10 เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารด้านการเงินและบุคลากรอาชีวศึกษา : มีแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล และมีระบบตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรทุกคน

มาตรการที่ 11 การศึกษาดูงานเพื่อการเรียนอย่างมีเป้าหมาย : เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มองเห็นเส้นทางอาชีพ และโอกาสของการทำงานในอนาคต สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้นักศึกษาระดับ ปวช. และระดับ ปวส. ในชั้นปีที่ 1 ทุกคนไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการในสัปดาห์ 1-2 ของภาคเรียนแรก เพื่อจะช่วยให้นักศึกษาได้วางแผนการเรียนได้อย่างมีเป้าหมายชัดเจนมากขึ้น และเป็นประเด็นแรกที่จะทำให้ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันก่อนเริ่มการเรียนการสอน

มาตรการที่ 12 การจัดการความรู้ : ปรับปรุงประสิทธิภาพและเร่งรัดงานภารกิจใหม่ที่มีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วน สร้างจุดแข็งในการดำเนินงานให้มีความสะดวกรวดเร็วคุ้มค่ากับการลงทุน มีประสิทธิภาพสูง และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ส่วนพันธกิจและหลักสูตรได้ดำเนินการ¹¹ ดังนี้

1. จัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
3. วิจัยสร้างนวัตกรรม พัฒนาองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาอาชีพ

พร้อมกับการผลักดันพันธกิจให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ 35 กลยุทธ์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพมาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณธรรมและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ จะเน้นการผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพมาตรฐาน มีเส้นทางอาชีพที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนให้มีการรับรองสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ เสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และสร้างค่านิยมที่ดีต่อการอาชีวศึกษาโดยมีเป้าประสงค์ให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพมีคุณภาพ มาตรฐานมีงานทำและดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม โดยมีกลยุทธ์หลักคือ

1. พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
2. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะผู้เรียน
3. สร้างมาตรฐานและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและการวัด และประเมินผล
4. ส่งเสริมการประกันคุณภาพสถานศึกษา
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
6. พัฒนาสถานศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีความเป็นเลิศทางวิชาชีพ
7. สร้างเสริมประสบการณ์วิชาชีพ ปลุกจิตอาสา ด้วยการบริการสังคม
8. ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อ นวัตกรรม มาใช้ในการสอน เสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
9. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือ

การผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงตามความต้องการของประเทศ ต้องได้รับความร่วมมือกับองค์กรที่ต้องการใช้กำลังคน ตั้งแต่ภาคการผลิตเอกชน รัฐวิสาหกิจ และชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ นำไปสู่การกำหนดหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ในการผลิตกำลังคนได้ตรงตามความต้องการภาคการผลิต และความต้องการของผู้ใช้โดยมีเป้าประสงค์ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และท้องถิ่นโดยมีกลยุทธ์ คือ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือ ในการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ทั้งในและต่างประเทศ
2. สร้างความเข้มแข็งในการสร้างเครือข่าย และความร่วมมือ ในการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
3. พัฒนาฐานข้อมูลความร่วมมือ
4. พัฒนาศูนย์กำลังคนอาชีวศึกษา
5. ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ของสถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการและเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษา

คุณภาพของอาชีวศึกษา มีระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อคุณภาพ การปฏิรูประบบราชการพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ในขณะที่กฎหมายการอาชีวศึกษาได้ระบุถึงการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งต้องมีการพัฒนาระบบการบริหาร และจัดการในรูปแบบสถาบันการอาชีวศึกษาควบคู่ไปด้วย อีกทั้งจากการประกาศใช้กฎหมายการอาชีวศึกษาดังกล่าว มีผลให้ต้องสร้างกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาระบบการบริหาร และจัดการอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ดังนี้

1. จัดและพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานให้เป็นไปตาม ก.ม. การอาชีวศึกษา และ ก.ม. อื่นที่เกี่ยวข้อง
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และธรรมาภิบาล
3. พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ
4. กระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาและสถาบัน
5. ผลักดันการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา
6. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ
7. พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ
8. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการ
9. เสริมสร้างสวัสดิการและขวัญกำลังใจ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้ประชาชนทุกคน มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาด้านวิชาชีพ ที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุมประชาชนทุกเพศ ทุกวัย และกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็ก เยาวชน วัยแรงงาน สตรี ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้ห่างไกลทุรกันดารและชนกลุ่มน้อย มีกลยุทธ์ ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกกระบบ และทวิภาคี

2. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ประชาชนในการสร้างงานสร้างรายได้
3. จัดการศึกษาวิชาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ
4. ส่งเสริมให้มีการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : จัดอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐ

ส่งเสริมการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดน ให้เป็นกลไกเสริมสร้างความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ มีความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา แลกเปลี่ยนความรู้พัฒนาวิชาการ/วิชาชีพ เตรียมความพร้อม รองรับการเปิดเสรีการค้าในอนาคต โดยหวังผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิชาชีพในภูมิภาค โดยเฉพาะสาขาที่มีศักยภาพและความพร้อม ประกอบไปด้วยกลยุทธ์ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในเขตชายแดนภาคใต้
2. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในพื้นที่ชายแดน และเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ
3. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามโครงการพระราชดำริ
4. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี

เพื่อให้การอาชีวศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตั้งแต่การพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมทางวิชาชีพ การเชื่อมโยงการวิจัยกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ มีกลไกนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง มีกลยุทธ์ดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการวิจัย สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการวิจัยเชิงนโยบาย การวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการสถานประกอบการ
2. ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน
3. ส่งเสริมให้นำความรู้ เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาอาชีพ จดสิทธิบัตรและพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการเครือข่ายงานวิจัย และการจัดการความรู้อาชีวศึกษา ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

สำหรับหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาวิชาชีพ เพื่อพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ และระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาวิชาชีพ (ระดับเทคนิค) ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นผู้ปฏิบัติงานหัวหน้างาน หรือเป็นผู้ประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระได้ โดยเน้นการแก้ปัญหาสร้างองค์ความรู้ในอาชีพ มีบุคลิกภาพ คุณธรรมและเจตคติที่ดี โดยเฉพาะตามแผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2547-2549)¹² ได้กำหนดประเภทวิชาที่เปิดสอน 9 ประเภทวิชาหลัก คือ

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาศิลปกรรม
3. ประเภทวิชาคหกรรม
4. ประเภทวิชาพาณิชยกรรมหรือบริหารธุรกิจ
5. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
6. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
7. ประเภทวิชาประมง
8. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
9. ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ทั้ง 9 ประเภทวิชาดังกล่าว ได้ใช้เปิดสอนมาจนทุกวันนี้ ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 6 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เรียน 3 ปี
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เรียน 2 ปี
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เพื่อมุ่งผลิตครูวิชาชีพเรียน 3 ปี
4. หลักสูตรสายปฏิบัติการหรือสายเทคโนโลยี เป็นโครงการนำร่องเปิดสอนหลักสูตร

ปริญญาโทภาคี โดยความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน 6 กลุ่มอาชีพกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งจะดำเนินการเปิดสอนใน 6 สาขาวิชา คือ

- 4.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4.2 สาขาวิชาการค้าปลีก
- 4.3 สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและธุรกิจท่องเที่ยว
- 4.4 สาขาวิชาเมคคาทรอนิกส์
- 4.5 สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม
- 4.6 สาขาวิชาอัญมณี

5. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พิเศษ) ตามโครงการอาชีวศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อศ.กช.)

6. หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพเป็นการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนนโยบายการศึกษาตามอรรถาธิบายและการศึกษาตลอดชีวิต โดยจัดฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

6.1 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง

6.2 หลักสูตรวิชาชีพหลากหลาย

6.3 หลักสูตรวิชาชีพมัธยม

6.4 หลักสูตรเกษตรกรรมระยะสั้น

6.5 หลักสูตรเกษตรกรรมเคลื่อนที่

ส่วนการจัดการศึกษานั้น ทั้งการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ¹³ ได้แบ่งออก 2 รูปแบบ คือ

1. **การศึกษาในระบบ** เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

2. **การศึกษาระบบทวิภาคี** เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน แต่เรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

นอกจากนี้ผู้เรียนอาชีวศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่มีประสบการณ์ในงานอาชีพ หรือทำงานในอาชีพนั้นอยู่แล้ว สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาชดเชยรายวิชา โดยกระบวนการ “การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์” เป็นหน่วยกิตเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียน สำหรับจบการศึกษาตามหลักสูตรนั้นๆ ได้ เช่น โครงการพิเศษเสริมวิชามัธยม สำหรับนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สายสามัญที่เลือกเรียนวิชาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษา โครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท(อศ.กช.) เปิดสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

โดยรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาขึ้นไป นักศึกษาที่จบหลักสูตรนี้จะได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และโครงการความร่วมมือการจัดการศึกษา “การเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กล่าวโดยสรุปในแต่ละหลักสูตร ที่จัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ทั้ง 9 ประเภทวิชา มีคุณวุฒิอยู่ในระดับ Technician ตามลักษณะของสาขาวิชานั้นๆ เพื่อปฏิบัติงานในระดับแรงงานฝีมือ (Skilled Labour) ไม่ได้ฝึกให้เป็นผู้ชำนาญการ (Specialist) ทางด้านหนึ่งด้านใดอย่างจริงจัง ความรู้ความสามารถจึงอยู่ในระดับพื้นฐาน (Basic Level) หรือในระดับที่สูงขึ้นเป็น ปวส. และ ปวท. จะเป็น Technician แบบ Semi-professional โดยมีความรู้พื้นฐาน และความสามารถทั่วไปด้านงาน ได้ตอบหนังสือ การเขียนรายงาน และบทความ การทำการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมและเผยแพร่ข้อมูล การจัดทำบัญชีต่างๆ ทั่วไป การบริหารจัดการ ควบคุม และการบังคับบัญชายังอยู่ในความรู้ทั่วไป ซึ่งตรงกันข้ามกับเจตนารมณ์ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่เน้นแรงงานฝีมือแบบนักวิชาชีพ หรือแรงงานเชี่ยวชาญใน 7 สาขาวิชา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม แพทย์ การสำรวจ ทันตแพทย์ และนักบัญชี โดยใช้มาตรฐานที่อาเซียน กำหนด ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวล้วนแต่อยู่ในระดับมหาวิทยาลัยในการผลิตแรงงานอย่างชัดเจน ส่วนระดับอาชีวศึกษาจะเกี่ยวข้องเพียงส่วนน้อย เฉพาะสถาบันการศึกษาที่ได้ยกระดับเป็นอุดมศึกษา หรือระดับปริญญาตรีแล้วเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาตลาดแรงงานด้านอุตสาหกรรมในภูมิภาคต่างๆ ของประจักษ์ฐาสมบัติ¹⁴ พบว่า

1. แรงงานไร้ฝีมือในภูมิภาคมีจำนวนมาก และเพิ่มในอัตราสูง ขณะเดียวกันเป็นแรงงานที่มีการศึกษาดำ ขาดประสบการณ์ในการทำงาน ขาดการฝึกหัดงานและมีระยะเวลาการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง
2. มาตรการเตรียมคนเข้าทำงานที่เป็นแรงงานฝีมือ ในสาขาช่างอุตสาหกรรมให้เพียงพอับความต้องการ โดยดำเนินการในหลายลักษณะ คือ
 - 2.1 ขยายโครงการฝึกอาชีพระยะสั้นไปสู่ภูมิภาคให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้แรงงานหนุ่มสาวในภูมิภาคได้มีโอกาสเข้าเรียนวิชาชีพสาขาช่าง
 - 2.2 สอนเสริมวิชาชีพช่างให้แก่ทหารเกณฑ์ เพื่อเตรียมเข้าสู่ตลาดแรงงานเมื่อปลดประจำการ
 - 2.3 เพิ่มทักษะและประสบการณ์ให้แก่นักเรียนระดับอาชีวศึกษาไทย

2.3.1 การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือ ให้แก่สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

2.3.2 จัดทำโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มทักษะของนักศึกษาตามที่สถานประกอบการต้องการ

2.3.3 สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาจัดโครงการโรงงานในโรงเรียน เพื่อให้นักศึกษาจะได้ฝึกและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

2.3.4 สนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งสถาบันพัฒนาแรงงานเฉพาะอย่างขึ้น

2.3.5 จัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรในสาขาที่กำลังแรงงานหายาก

2.3.6 เตรียมกำลังคนขั้นพื้นฐาน โดยขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไปสู่ชนบทให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. การพัฒนาฝีมือแรงงานโดยสถาบันการศึกษาต่างๆ ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการอุตสาหกรรมในภูมิภาค จึงเป็นผลให้ผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ขาดฝีมือและประสบการณ์ตามที่นายจ้างต้องการ

4. ปัญหาแรงงานมีฝีมือหายาก พบมากในอุตสาหกรรมวิศวกร คือ อุตสาหกรรมหล่อ หลอมเหล็กและโลหะ อุตสาหกรรมผลิตและซ่อมยานพาหนะ อุตสาหกรรมผลิตและซ่อมเครื่องจักร และเครื่องไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์เคมี พลาสติก และปิโตรเลียม

5. ปัญหาแรงงานมีฝีมือหายาก พบในอุตสาหกรรมทุกขนาดและพบในภาคได้มากกว่าในภาคอื่นๆ

พร้อมกันนี้ผู้ศึกษายังได้คาดหวังความต้องการ ในด้านแรงงานอีก 5 ปีข้างหน้าว่า

1. ความต้องการแรงงานและการจ้างงาน ในอุตสาหกรรมภูมิภาคมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น และเป็นอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นด้วย คือ

1.1 อุตสาหกรรมหล่อหลอมโลหะ

1.2 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมีและพลาสติก

1.3 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์กระดาษ

2. ความต้องการแรงงานระดับหัวหน้างาน ที่มีคุณวุฒิระดับอาชีวศึกษาในสาขาวิชาช่าง อุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ และสาขาพาณิชยกรรม พนักงานฝ่ายบริหารและประจำสำนักงาน

กล่าวโดยสรุป แม้ความต้องการแรงงานในประเทศ จะมีความต้องการที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน 7 สาขาวิชาตามที่ได้กำหนดไว้ แต่จะแตกต่างกันในด้านคุณภาพของช่างฝีมือแรงงาน กล่าวคือ ความต้องการแรงงานในประเทศที่ต้องการนั้น เป็น

แรงงานฝีมือหรือเป็นแรงงานที่เป็น Technician แบบ Semi-Professional แต่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต้องการแรงงานฝีมือแบบชำนาญการ ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาทางการศึกษาอย่างเร่งด่วน เพื่อรองรับความต้องการแรงงานฝีมือทั้ง 2 ระดับให้ทันกับความต้องการภายในปี พ.ศ. 2558 นี้

ส่วนบทบาทของกระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการได้กล่าวในเวทีเสวนาเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2554¹⁵ เรื่อง “ทิศทางการศึกษาไทยกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” สรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมในอีก 3 ปีข้างหน้า นักเรียนในโรงเรียนจะต้องเข้าสู่มาตรฐานสากล โดยจะต้องมีการดำเนินการเตรียมความพร้อมดังนี้

1. จัดให้มีหลักสูตรอาเซียนศึกษา เพื่อให้คนไทยเข้าใจอาเซียน เข้าใจการอยู่ร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีวัฒนธรรมการกิน การอยู่ การดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน จึงจำเป็นที่จะต้องทำความรู้จักประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นจีน พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย เป็นต้น โดยกระทรวงศึกษาธิการจะสร้างหลักสูตรที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ภายใต้การรวมตัวเป็นประชาคมเดียวกันของคนจำนวนกว่า 600 ล้านคน โดยจะเริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2554 เป็นต้นไป

2. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับรัฐมนตรี ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารครู และนักเรียน ซึ่งขณะนี้ประเทศจีนมีความประสงค์จะส่งครูมาสอนในโรงเรียนไทยเป็นจำนวนมาก

3. การแลกเปลี่ยน ICT ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะจะต้องเชื่อมโยงภายในประชาคมอาเซียนกันได้ ซึ่งได้มีการจัดตั้ง ASEAN University และ Cyber University เพื่อการเชื่อมโยง นอกจากนี้ยังได้เตรียมการเพื่อให้มีการรับรองคุณวุฒิการศึกษาระหว่างกัน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ซึ่งขณะนี้ไทย-จีน และไทย-มาเลเซีย สามารถรับรองคุณวุฒิได้แล้ว แต่สำหรับฟิลิปปินส์ยังไม่สามารถรับรองได้

4. การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งเป้าหมายให้นักเรียนที่จบชั้น ป.6 สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งจะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต และสื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยได้เร่งผลักดันและดำเนินการในหลายด้าน เช่น

4.1 สร้างศูนย์อำนวยการเพื่อให้ครูเจ้าของภาษามาสอน ครูเกษียณอายุก่อนกำหนด และครูอาสาสมัครจากประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีนและฟิลิปปินส์ มาสอนภาษาในโรงเรียน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้

4.2 พัฒนาการเรียนการสอนแบบ English for Integrated Studies (EIS) จะมีการบูรณาการการสอนภาษาอังกฤษ ในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้จัดตั้งงบประมาณ เพื่อให้ครูที่จะสอนวิชาเหล่านี้ได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารระหว่างกัน นักเรียนก็สามารถเชื่อมโยงและพูดคุยกับเพื่อนต่างชาติในประชาคมอาเซียนได้

4.3 พัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ซึ่งเป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย เช่น การเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ การสอนภาษาอังกฤษของดิวิเตอร์ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ โดยครูจะเป็นผู้ควบคุมการสอนและทดสอบความเข้าใจของนักเรียน หากต้องการจะให้สอนซ้ำในช่วงใด ก็สามารถทำได้ทันที ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนดีประจำอำเภอ และลงไปสู่โรงเรียนดีประจำตำบล

4.4 การอบรมภาษาอังกฤษให้กับครู เพื่อให้ครูยุคใหม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ และใช้ ICT ได้ ซึ่งในยุคปัจจุบันระบบการศึกษารองรับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และครูจะต้องเท่าทันต่อเทคโนโลยีด้วย

แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การเตรียมความพร้อม ด้านเทคโนโลยีของสถาบันอาชีวศึกษาไทย ซึ่งอยู่ในกรอบของสถาบันการศึกษาทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 839 แห่ง ด้วยการสำรวจความพร้อมอย่างแท้จริงในลักษณะของประเภทสาขาวิชาและหลักสูตรที่เปิดสอนจริง และมีความสอดคล้องกับความต้องการตามข้อตกลงของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน 7 สาขาวิชาตามที่กล่าวมาข้างต้น เพราะฉะนั้นการผลิตแรงงานฝีมือขึ้นมาในประเทศไทย จำเป็นต้องให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวด้วย ส่วนกรณีที่เป็นการกดดันต่อแรงงานไทย กรณีที่แรงงานฝีมือในอาเซียนย้ายถิ่นมาทำงานในประเทศไทย อันเนื่องมาจากการเปิดเสรีแรงงานนั้นแรงงานฝีมือไทยไม่ค่อยจะได้รับผลกระทบในด้านลบจากแรงงานฝีมือต่างชาติที่จะเข้ามา เพราะมีโอกาสที่จะได้รับค่าจ้างสูงกว่าแรงงานไทย แต่ตรงกันข้ามผู้ที่ได้รับผลกระทบ น่าจะเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการในประเทศไทย เพราะจะถูกผู้ประกอบการต่างชาติ ดึงบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไปร่วมงานด้วยค่าแรงที่สูงใจมากกว่า จนอาจก่อให้เกิดปัญหาสมองไหล (Brain Drain) ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าประเทศไทย สามารถผลิตแรงงานฝีมือตามข้อกำหนดดังกล่าวได้ทัน

ตามที่ต้องการหรือไม่ เนื่องจากยังมีปัญหาอยู่ในสถานศึกษาที่เรียกว่า อาชีวศึกษาอยู่หลายประการ ดังผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องเส้นทางสู่อาชีพ : ก้าวต่อไปของผู้เรียนอาชีวศึกษาของ เขียวลักษณ์ ราชแพทยาคม¹⁶ เมื่อ พ.ศ. 2554 พบว่า ในด้านผู้กำลังเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับ ปวช. 313 คน และ ปวส. 287 คน เป็นหญิงมากกว่าชายเรียนสาขาพาณิชยกรรมมากกว่าอุตสาหกรรม ในภาพรวมมีร้อยละ 27 ที่กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาร้อยละ 68.50 ไม่เคยทำงาน และปัจจุบันไม่ได้ทำงานร้อยละ 61.70 ต้องการศึกษาคือและทำงานไปด้วย ส่วนผู้กำลังเรียนระดับ ปวช.ร้อยละ 34.84 ระบุว่าเลือกเรียนอาชีวศึกษา เพราะใจรัก มีความถนัด แต่ระดับ ปวส. มีเพียงร้อยละ 25.88 ในขณะที่ระดับ ปวช. ร้อยละ 33.04 เห็นว่าเรียนอาชีวศึกษาแล้วหางานง่าย จบแล้วมีงานทำ แต่ระดับ ปวส. มีเพียงร้อยละ 25.57 การเลือกเรียนอาชีวศึกษาผู้ตอบ ร้อยละ 59.67 ระบุว่า เป็นการตัดสินใจเลือกเรียนเอง ผู้กำลังเรียนทั้งในภาครัฐและเอกชนมีความเห็นสอดคล้องว่า การฝึกงานทำให้เกิดประสบการณ์หลากหลาย ได้ปฏิบัติงานจริง ทราบปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน และการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน การเรียนอาชีวศึกษามีทั้งภาพลักษณ์ที่ดีและไม่ดี เป็นการเรียนเน้นสายอาชีพโดยตรง หางานทำได้ง่าย ค่าเรียนไม่แพง ทำงานด้วยและเรียนไปพร้อมๆ กันได้ แต่ภาพลักษณ์ไม่ดีคือ การทะเลาะวิวาทและการติกัน

นอกจากนั้นเมื่อมีการทดสอบระดับความคิดเห็นในภาพรวม ด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ผู้กำลังเรียนอาชีวศึกษาเห็นด้วยระดับมาก ว่าการแนะแนวการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่ด้านความจำเป็นที่ต้องมีการแนะแนวเห็นด้วยมากที่สุด โดยระดับความเห็นด้านความสอดคล้องของการแนะแนวการศึกษา กับความต้องการของตลาดแรงงาน และความจำเป็นด้านการฝึกงานอยู่ในระดับมาก เพราะการแนะแนวการศึกษาเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้กำลังเรียน สำหรับการแนะแนวการศึกษาและอาชีพควรต้องดำเนินการควบคู่กัน เพราะเป็นประโยชน์ต่อผู้กำลังเรียนและกำลังจะจบการศึกษาควรสอดคล้องกันด้วย ไม่ใช่เป็นคู่ขนาน และมีความเห็นด้วยมากกว่าตลาดแรงงานซึ่งยังมีความต้องการผู้จบอาชีวศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดว่าเรียนจบแล้วจะมีงานทำ

ในด้านผู้กำลังทำงานพบว่า ผู้จบการศึกษาและกำลังทำงานในสถานประกอบการร้อยละ 59.18 จากผู้จบจำนวน 316 คน เรียนจบมาจากสถานศึกษาของรัฐ โดยร้อยละ 21.20 ของผู้ตอบทั้งหมดจบการศึกษาระดับ ปวช. และร้อยละ 96.52 เห็นด้วยว่าเมื่อจบอาชีวศึกษาแล้ว สามารถเรียนต่อยอดได้จนถึงปริญญา มากกว่าครึ่งของผู้ตอบระบุว่า ที่เลือกเรียนอาชีวศึกษาเพราะหางานง่าย และส่วนหนึ่งเห็นว่าสามารถนำความรู้มาประกอบอาชีพด้วยตนเอง หรือสร้างอาชีพเองได้

ในขณะที่ทำงานร้อยละ 76.27 ของผู้ตอบมีโอกาสได้รับการพัฒนาจากสถานประกอบการในรูปแบบต่างๆ ทั้งการฝึกอบรมภายในและภายนอกสถานประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาทักษะด้านเทคนิค การออกแบบผลิตภัณฑ์

สำหรับระดับความคิดเห็นการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ผู้จบการศึกษาทั้งระดับ ปวช. และ ปวส. มีความเห็นในระดับมาก เพราะเห็นว่าควรให้ความสำคัญเนื่องจากเป็นประโยชน์แก่ผู้กำลังจะจบการศึกษาว่าควรจะทำอย่างไรต่อไป รวมทั้งอาจเป็นการกระตุ้นให้คนหันมาเรียน อาชีวศึกษามากขึ้น

ส่วนในด้านข้อเสนอแนะก็คือ รัฐบาลต้องกำหนดนโยบายเชิงรุกที่จะทำให้มีคนหันมาเรียน อาชีวศึกษากันมากขึ้น โดยขยายสัดส่วนให้มีผู้เรียนสายอาชีวศึกษาร้อยละ 50 และผู้เรียนสายสามัญ ร้อยละ 50 โดยใช้มาตรการสนับสนุนด้านให้ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่ผู้เรียนอาชีวศึกษาในสัดส่วน สูงขึ้น การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนยากจน มีสิ่งจูงใจว่ามีงานทำระหว่างเรียน หรือส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับภาคอุตสาหกรรม และบริการในรูปแบบทวิภาคี โดยมีรัฐให้การ สนับสนุนอย่างจริงจังพร้อมกับเร่งพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ

ดังนั้นการศึกษาถึงความพร้อมด้านเทคโนโลยี ของสถาบันอาชีวศึกษาไทยครั้งนี้ จึงจะให้ คำตอบได้อย่างชัดเจนว่า จะสนองตอบต่อหลักการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้หรือไม่ อย่างไร

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ นั้น การศึกษาเรื่อง นโยบายส่งแรงงานไทยไป ต่างประเทศ ศึกษาเฉพาะกรณีส่งแรงงานไทยไปได้หวัน ของ ร.อ.ประชัยพล ชีรินทร¹⁷ ซึ่งเป็น งานวิจัยในอดีตเมื่อ พ.ศ. 2524 พบว่าผลของการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีต่อตัวแรงงาน ซึ่งจะเห็นได้ ชัดเจนคือ การมีงานทำ เพราะแรงงานที่ไปทำงานในต่างประเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีงานทำขณะที่อยู่ใน ประเทศ และการไปทำงานต่างประเทศ นอกจากจะมีงานทำแล้วแรงงานยังได้ผลอย่างอื่นคือ การมี รายได้เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างที่สูงกว่า และการได้รับรู้เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ ที่มีความก้าวหน้าใน ประเทศนั้นด้วยหรือต่อมาในปี พ.ศ. 2536 การศึกษาเรื่อง นโยบายต่างประเทศด้านแรงงานไทย ของ พรรณศิริ พรหมพันธุ์¹⁸ ก็ค้นพบผลของการเคลื่อนย้ายแรงงานจากในประเทศไปต่างประเทศ ไม่แตกต่างกันทั้งๆ ที่ระยะเวลาห่างกันสิบกว่าปี อันเนื่องมาจากอัตราการว่างงาน อัตราค่าจ้างและ

เงินเดือนในประเทศที่ต่ำกว่า จึงไม่เกิดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพ ประกอบกับนโยบายด้านการวางแผนกำลังคนที่ไม่เหมาะสม ทำให้มีกำลังคนในบางอาชีพมากจนเกินไป หรือมีการฝึกอบรมที่ไม่ตรงกับความต้องการกับระดับของการพัฒนาประเทศ ทำให้แรงงานบางส่วนไม่สามารถหางานในประเทศที่เหมาะสมกับความสามารถได้

อีกสองปีถัดมาการศึกษาของ สุปราณี พงศ์สิทธิ¹⁹ เรื่อง สาเหตุและสภาพปัญหาของการตัดสินใจไปทำงานในไต้หวันของแรงงานไทย (พ.ศ. 2538) พบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตัดสินใจไปทำงานในไต้หวัน ที่สำคัญที่สุดคือ รายได้เดิมของแรงงานที่ทำในประเทศไม่พอใช้จ่ายในการดำรงชีพ จึงทำให้ต้องตัดสินใจที่จะเลือกไปทำงานที่ไต้หวัน เพราะมีค่าจ้างแรงงานสูงกว่า ส่วนที่สำคัญรองลงมาคือ ข่าวสารข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยจัดหางาน และจากบุคคลที่ใกล้ชิดที่ไปทำงานต่างประเทศแล้วกลับมามีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ทำให้เป็นข้อมูลอย่างดีในการประกอบการตัดสินใจไปทำงานที่ไต้หวันมากขึ้น ประกอบกับความสะดวกในการบริการของหน่วยจัดหางาน ที่ช่วยดำเนินการให้ทุกขั้นตอนอย่างสะดวกรวดเร็ว ตั้งแต่การทดสอบฝีมือการทำพาสปอร์ตและวีซ่า พร้อมกับความคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เพิ่มขึ้นเมื่อกลับมาทำงานในประเทศไทย และได้มีข้อค้นพบที่สอดคล้องกับการศึกษาของ กนกพร มโนรัตน²⁰ ในอีก 2 ปีต่อมา (พ.ศ. 2540) เรื่อง สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจของแรงงานไทย หลังกลับจากการทำงานต่างประเทศศึกษาเปรียบเทียบตามประสบการณ์ประเทศที่ไป ซึ่งได้ค้นพบเพิ่มเติมว่า ก่อนเดินทางไปทำงานต่างประเทศนั้น แรงงานส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินมากถึงร้อยละ 75.8 แต่เมื่อกลับจากการไปทำงานต่างประเทศแล้ว พบว่ามีการออมมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปการไปทำงานต่างประเทศของแรงงานไทยนั้น มีเหตุผลตรงกันว่ามีหนี้สินมาก ค่าแรงในประเทศต่ำ แต่ค่าแรงต่างประเทศสูงกว่า และแม้จะกู้เงินเดินทางไปต่างประเทศกลับมาแล้วยังสามารถใช้หนี้จนหมด และกลับมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ขณะเดียวกันยังมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งจะแตกต่างไปจากกรณีการเปิดตลาดแรงงานเสรีที่จะศึกษา เพราะเป็นเพียงแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียน 10 ประเทศ ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศที่แตกต่างกันไม่มากนักกล่าวคือ จะมีเฉพาะประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียเท่านั้น ที่มีค่าจ้างแรงงานสูงและแรงงานไทยจะออกไปหาประสบการณ์ ด้านแรงงานเสรีของกลุ่มประเทศอาเซียนได้นอกจากนั้นทั้งประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียเป็นประเทศขนาดเล็ก ประชากรมีจำนวนน้อย การขยายฐานการผลิต เพื่อการเพิ่มแรงงานมีจำนวนไม่มากพอ เพราะฉะนั้นประเทศไทยจะกลายเป็นผู้รับเข้า ซึ่งแรงงานเสรีจาก

ประเทศพม่า กัมพูชา ลาว หรือประเทศอื่นๆ ที่มีค่าแรงงานต่ำกว่า ขณะเดียวกันแรงงานส่วนใหญ่ อาจจะไม่ใช่แรงงานฝีมือ ที่กำหนดไว้ตามข้อตกลง 7 สาขาวิชา แต่จะเป็นแรงงานไร้ฝีมือเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประเทศไทยจะต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย ตามจำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้น



เอกสารอ้างอิงบทที่ 2

1. <http://www.bic.moe.go.th/th/index.php>
2. www.pdc.go.th
3. www.mfa.go.th/internet/document/740.doc
4. www.doe.go.th
5. อ่างในบัญญัติ ศิริปรีชา. (2009). **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับการคุ้มครองแรงงานในอนาคต.**
กลุ่มงานมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ. ASEAN Secretariat. www.Aseansec.org.
หน้า 1-6.
6. www.moe-news.net
7. <http://2010.vec.go.th>
8. <http://2010.vec.go.th>
9. <http://www.aetc.ac.th>
10. <http://2010.vec.go.th>
11. <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic>
12. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). **แผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา (พ.ศ.2547-2549).** กรุงเทพมหานคร : ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์. หน้า 36-37.
13. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **สถิติข้าราชการครูและบุคลากรนับย่อปีการศึกษา 2551.** กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชาการพิมพ์ วิทยาลัยเทคนิค มินบุรี. หน้า 3.
14. http://www.tdri.or.th/r2_abs.htm
15. การเสวนาเรื่อง “ทิศทางการศึกษาไทยกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม 2554 ณ หอประชุมราชพฤกษ์ โรงเรียนยานนาวาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
16. เยาวลักษณ์ ราชแพทย์. (2554). **เส้นทางสู่อาชีพ : ก้าวต่อไปของผู้เรียนอาชีวศึกษา.**
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. บทสรุปผู้บริหาร.
17. ประชัยพล ชีระเนตร. (2524). **นโยบายการส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณีส่งแรงงานไทยไปได้วัน.** กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
18. พรรณศิริ พรหมพันธุ์. (2536). **นโยบายต่างประเทศด้านแรงงานไทย.** กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

19. สุปราณี พงศ์สิทธิ. (2538). สาเหตุและสภาพปัญหาของการตัดสินใจไปทำงานในไต้หวันของ
แรงงานไทย. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
20. กนกพร มโนรัตน์. (2540). สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจของแรงงานไทยหลังกลับจากการ
ทำงานต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย เพื่อการค้นหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ ตั้งแต่การเลือกประชากรและตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้นเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(survey research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ประชากรและขนาดตัวอย่าง

ในด้านประชากรที่ศึกษารั้งนี้คือ สถาบันการศึกษาที่สังกัดสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัยและโรงเรียน ที่เปิดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีเกี่ยวกับอาชีวศึกษา แต่ต้องสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งที่เป็นของภาครัฐจำนวน 415 แห่ง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำนวน 424 แห่ง เพราะฉะนั้นประชากรที่ศึกษา จะเป็นหน่วยงานหรือองค์กรทางการศึกษา และผู้ที่ให้ข้อมูลต่างๆ ในองค์กรหรือหน่วยงานที่ศึกษา คือผู้บริหารของวิทยาลัยหรือโรงเรียนเหล่านั้น โดยมีวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่สำคัญตามวิธีการของ Yamane ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และอาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งในตารางได้กำหนดให้จำนวนประชากรไม่เกิน 1,000 หน่วย หรือ 1,000 สถาบันการศึกษา สามารถกำหนดขนาดตัวอย่างหรือจำนวนตัวอย่างได้ไม่น้อยกว่า 286 ตัวอย่าง แต่กรณีการศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น มีจำนวนสถาบันการศึกษาทั้งหมด 839 สถาบัน ซึ่งต่ำกว่า 1,000 สถาบันการศึกษา เมื่อคิดตามอัตราส่วนของจำนวนตัวอย่างแล้วจะได้ 240 ตัวอย่าง แต่ผู้วิจัยได้เพิ่มตัวอย่างให้มากขึ้นเป็น 300 ตัวอย่าง

3.1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในจำนวนตัวอย่าง 300 ตัวอย่างที่ศึกษานั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กล่าวคือ นำรายชื่อของ

สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำนวน 839 สถาบัน ได้ส่งมาแล้วและให้เข้ากัน ต่อจากนั้นได้ใช้วิธีการจับฉลากประชากรแต่ละหน่วยขึ้นมารั้งละ 1 สถาบันการศึกษาจนครบ จำนวน 300 สถาบันการศึกษาหรือหน่วยประชากรที่กำหนด

3.1.3 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบถาม ซึ่งมี จำนวน 3 ตอน โดยตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย มี คำถามทั้งหมด 10 ข้อ และเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ผสมกับการเติมคำในช่องว่างที่กำหนด ส่วนตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคโนโลยี เพื่อรองรับการเป็นประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย และเป็นคำถามแบบประเมินค่าระดับของความ พร้อมจำนวน 15 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 11- ข้อ 25 โดยแต่ละข้อจะมีหัวข้อย่อยหลายข้อตามสาระสำคัญของ เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง แต่จะมีเพียง 3 ระดับคือ มาก น้อย และไม่มีความพร้อมหรือไม่เปิดสอน และ ตอนที่ 3 จะเป็นคำถามปลายเปิดที่เป็นข้อคิดเห็นทั่วไป ซึ่งผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษา สามารถ เพิ่มเติมประเด็นต่างๆ ได้ตามที่ต้องการ

ต่อจากนั้นแบบสอบถามดังกล่าว จะถูกส่งไปให้ผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษา หรือผู้แทน เป็นผู้ตอบ 1 ชุดต่อหนึ่งสถาบันการศึกษา ด้วยวิธีการต่อไปนี้

วิธีที่ 1 ส่งทางไปรษณีย์โดยมีหนังสือแนส่ง ในนามคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พร้อมสอจดหมาย เพื่อการส่งกลับตามระบบของไปรษณีย์อย่าง ชัดเจนจำนวน 224 สถาบันการศึกษา

วิธีที่ 2 ส่วนที่เหลืออีก 76 สถาบันอาชีวศึกษาจะเป็นสถาบันอาชีวศึกษา ที่อยู่ในเขตพื้นที่ ของจังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัด นครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้มอบให้ผู้ช่วยนักวิจัยในพื้นที่ นำไปยื่นที่ สถาบันอาชีวศึกษานั้นๆ ตอบโดยตรง และรอรับกลับทันที

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถาม จะนำไปตรวจสอบความสมบูรณ์ของแต่ละชุด เพื่อ คัดเลือกชุดที่ไม่สมบูรณ์ทิ้งไป ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้นำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้โปรแกรม SPSS FOR WINDOW เพื่อลงรหัสและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณแจกแจงค่าความถี่ (Frequency distribution) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ในแต่ละข้อทั้งตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อ

เปรียบเทียบระดับค่าความแตกต่างของความพร้อมของแต่ละสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ส่วนตอนที่ 3 ผู้วิจัยจะรวบรวมข้อคิดเห็นต่างๆ ทั้งหมดโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ทั้งเป็นการไปรวบรวมประเด็นสำคัญๆ ที่มีความสอดคล้องหรือเหมือนกัน แล้วลำดับความถี่จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ซึ่งจะนำเสนอเพียง 5 อันดับ ตามรายละเอียดที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 4

ส่วนข้อมูลที่รวบรวมมาจากเอกสารต่างๆ ที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ผู้วิจัยจะตีความและอธิบายเนื้อหาที่สำคัญๆ และเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาไปวิเคราะห์ และอธิบายข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อค้นหาเหตุผล หรือประเมินผลความพร้อมที่แท้จริง ทางด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3.2 สรุป

การวิจัยเพื่อการศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ได้ดำเนินการด้วยข้อจำกัด 2 ประการคือ ระยะเวลาในการทำวิจัยและงบประมาณภายใต้กรอบของมหาวิทยาลัย ทำให้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต้องใช้ 2 วิธี เพื่อให้ได้ปริมาณของตัวอย่างที่จะมาเป็นตัวแทนของประชากรให้มากที่สุด และน่าเชื่อถือมากที่สุด จึงจำเป็นต้องนำแบบสอบถามไปให้ตัวอย่างตอบโดยตรงและรอรับกลับทันที

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ในการศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตามวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย แล้วทำการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ตามโปรแกรม spss for window ซึ่งมีผลของการศึกษา เป็นดังนี้

4.1 ผลการศึกษา

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสถาบันการศึกษา

สถานภาพสถาบันการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สถาบันของรัฐ	170	68.3
สถาบันของเอกชน	79	31.7
รวม	249	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.3 เป็นสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ และอีกร้อยละ 31.7 เป็นสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินการ
ของสถาบันอาชีวศึกษา

ระยะเวลา/ปี	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5 ปี	13	5.2
6 – 10 ปี	19	7.6
11 – 15 ปี	32	12.9
16 – 20 ปี	23	9.2
21 – 25 ปี	8	3.2
26 – 30 ปี	28	11.2
31 – 35 ปี	24	9.6
36 – 40 ปี	13	5.2
41 – 45 ปี	9	3.6
46 – 50 ปี	9	3.6
51 – 55 ปี	6	2.4
56 – 60 ปี	12	4.8
61 ปีขึ้นไป	53	21.3
รวม	249	99.8

จากตารางที่ 3 พบว่า ระยะเวลาในการดำเนินการของสถาบันอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ ดำเนินการมานานเกินกว่า 61 ปีขึ้นไป จำนวน 53 สถาบัน หรือร้อยละ 21.3 และรองลงมา ร้อยละ 12.9 ดำเนินการมาระยะเวลา 11 – 15 ปี ขณะที่สถาบันอาชีวศึกษาที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 2.4 นั้น มีระยะเวลาในการดำเนินการมาแล้ว 51-55 ปี

ตารางที่ 4 จำนวนนักเรียนและนักศึกษาที่สำเร็จ และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษา
ในแต่ละปีการศึกษา

ปีการศึกษา	คาดว่าจะสำเร็จ (คน)	สำเร็จแล้ว (คน)
2552	-	28,123 (ไม่ตอบ ร้อยละ 45.8)
2553	-	28,112 (ไม่ตอบ ร้อยละ 44.6)
2554	32,012 (ไม่ตอบ ร้อยละ 45.4)	-
รวม	32,012	56,235

- หมายเหตุ
1. ปีการศึกษา 2552 ไม่ตอบ 27 หน่วยงาน
 2. ปีการศึกษา 2553 ไม่ตอบ 24 หน่วยงาน
 3. ปีการศึกษา 2554 ไม่ตอบ 26 หน่วยงาน
 4. ไม่ตอบทั้ง 3 ปีการศึกษา 87 หน่วยงาน
 5. ตัวเลขปีการศึกษา 2554 เป็นการประมาณหรือคาดหวังล่วงหน้า

จากตารางที่ 4 พบว่า แนวโน้มของนักเรียนหรือนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554 มีแนวโน้มที่จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนและนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละประเภทวิชาและปีการศึกษา

ประเภทวิชา	คาดว่าจะสำเร็จ		สำเร็จการศึกษา							
	2554		2553				2552			
	มากที่สุด		มากที่สุด		รองลงมา		มากที่สุด		รองลงมา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อุตสาหกรรม	138	55.4	130	52.2	72	29.1	124	49.8	78	31.3
2. ศิลปกรรม	4	1.6	2	0.8	9	3.6	4	1.6	8	3.2
3. คหกรรม	3	1.2	3	1.2	12	4.9	5	2.0	11	4.4
4. พาณิชยกรรม	85	34.1	92	36.9	118	47.8	90	36.1	118	47.4
5. ท่องเที่ยว	-	-	1	0.4	11	4.5	1	0.4	11	4.4
6. เกษตรกรรม	15	6.0	16	6.4	9	3.6	20	8.0	7	2.8
7. ประมง	3	1.2	4	1.6	4	1.6	4	1.6	3	1.2
8. สารสนเทศ	-	-	1	0.4	12	4.9	1	0.4	13	5.2
9. สิ่งทอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	248	99.5	249	99.9	247	100.0	249	99.9	249	99.9

- หมายเหตุ
1. คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ปี 2554 ไม่ตอบ 1 หน่วยงาน
 2. สำเร็จการศึกษารองลงมา ไม่ตอบ 2 หน่วยงาน

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาที่ได้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ในปี พ.ศ.2552 และ 2553 คือ ประเภทอุตสาหกรรม โดยเพิ่มขึ้นตามลำดับ และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ.2554 ก็เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 49.8 เป็น ร้อยละ 52.2 และ ร้อยละ 55.4 ตามลำดับ โดยมีประเภทวิชาพาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจมากรองลงมาในแต่ละปีเช่นกัน

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของระดับความพร้อมในแต่ละด้านของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย

ความพร้อมในแต่ละด้าน	ระดับความพร้อม					
	มาก		น้อย		ไม่มี/ไม่เปิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านหลักสูตร						
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)						
1. อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	132	53.0	106	42.6	10	4.0
2. อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา	110	44.2	126	50.6	13	5.2
3. ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา	99	39.8	134	53.8	16	6.4
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)						
1. อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	117	47.0	109	43.8	23	9.2
2. อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา	98	39.6	128	51.4	23	9.2
3. ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา	87	34.9	129	51.8	33	13.3
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)						
1. อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	14	5.6	25	10.0	210	84.3
2. อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา	13	5.2	22	8.8	214	85.9
3. ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา	13	5.2	21	8.4	215	86.3
หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)						
1. อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	12	4.8	25	10.0	212	85.1
2. อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา	13	5.2	23	9.2	213	85.5
3. ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา	13	5.2	23	9.2	213	85.5

ความพร้อมในแต่ละด้าน	ระดับความพร้อม					
	มาก		น้อย		ไม่มี/ไม่เปิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรปริญญาตรีสายปฏิบัติการหรือสายเทคโนโลยี						
1. อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	18	7.2	35	14.1	196	78.7
2. อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา	15	6.0	37	14.9	197	79.1
3. ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา	15	6.0	36	14.5	198	79.5
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(พิเศษ) ตามโครงการ						
1. อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	33	13.3	34	13.7	182	73.1
2. อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา	28	11.2	39	15.7	182	73.1
3. ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา	24	9.6	43	17.3	182	73.1
หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น 6 – 225 ชั่วโมง หรือ 1 ปี 1350 ชั่วโมง						
1. อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	101	40.6	45	18.1	103	41.4
2. อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา	84	33.7	61	24.5	104	41.8
3. ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบัน อาชีวศึกษา	72	28.9	71	28.5	106	42.6
ความพร้อมของช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) ที่ สถาบันอาชีวศึกษาที่ทำนส่งกตผลิตได้นั้นอยู่ในระดับใด						
1. การเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงานของประชาคมอาเซียน	58	23.3	127	51.0	64	25.7
2. การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมอาเซียน	54	21.8	125	50.4	69	27.8
3. การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง	25	10.0	159	63.9	65	26.1
4. การค้นคว้าหาความรู้จาก Internet ได้	126	50.6	78	31.3	45	18.1

ความพร้อมในแต่ละด้าน	ระดับความพร้อม					
	มาก		น้อย		ไม่มี/ไม่เปิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความพร้อมของครู/อาจารย์ในสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด						
1. ด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	60	24.1	170	68.3	19	7.6
2. ด้านการใช้ ICT	152	61.0	85	34.1	12	4.8
3. ด้านการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์/ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่ม ประชาคมอาเซียน	54	21.7	144	57.8	51	20.5
ความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาใน อินเทอร์เน็ตให้แก่นักเรียน/นักศึกษาที่กว้างขวางขึ้น	70	28.1	131	52.6	48	19.3
ความพร้อมในการจัดให้มีหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบัน อาชีวศึกษา	63	25.3	126	50.6	60	24.1
ความพร้อมด้านการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาทั้ง ภาครัฐและเอกชนผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่ม ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	105	42.2	118	47.4	26	10.4
ความพร้อมด้านการกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาทั้ง ภาครัฐและเอกชนผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่ม ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	106	42.6	117	47.0	26	10.4
ความพร้อมเพื่อพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ให้เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการ เรียนการสอนได้อย่างหลากหลายในสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่าน สังกัด	82	32.9	143	57.4	24	9.6
ความพร้อมในการยกระดับจากช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เป็นแรงงานผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) ทางด้าน หนึ่งด้านใดอย่างจริงจังของสถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด	100	40.2	118	47.4	31	12.4

หมายเหตุ บางข้อผู้ตอบไม่เลือกตอบ ทำให้จำนวนร้อยละหายไปบางส่วน

จากตารางที่ 6 พบว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีความพร้อมมากในด้านอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน ถึงร้อยละ 53.0 และอุปกรณ์และครุภัณฑ์เหล่านั้นได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา ถึงร้อยละ 44.2 พร้อมกับห้องปฏิบัติการ อีก ร้อยละ 39.8 ตามลำดับ

ส่วนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีความพร้อมในด้านอุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน ถึงร้อยละ 47.0 และอุปกรณ์และครุภัณฑ์เหล่านั้นได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษา ถึงร้อยละ 39.6 พร้อมกับห้องปฏิบัติการ อีกร้อยละ 34.9 ตามลำดับ แต่จะมีความพร้อมน้อยกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) มีความพร้อมในด้านอุปกรณ์ครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการในการสนับสนุนการเรียนการสอน รวมทั้งการได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษาน้อยมากหรือไม่หรือไม่เปิดสอนเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 84.3, 85.9 และ 86.3 ตามลำดับ นอกจากนั้น หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) หลักสูตรปริญญาตรีสายปฏิบัติการหรือสายเทคโนโลยี ล้วนแต่มีความพร้อมในด้านดังกล่าวข้างต้นน้อยมากหรือไม่หรือไม่เปิดสอนเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 85.1, 85.5 และ 85.5 และร้อยละ 78.7, 79.1 และ 79.5 ตามลำดับ หรืออาจกล่าวได้ว่าหากเป็นหลักสูตรที่จะต้องอาศัยความรู้ความชำนาญที่สูงขึ้นไป มีความพร้อมในด้านอุปกรณ์ครุภัณฑ์ได้มาตรฐานตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษาน้อยลง ซึ่งตรงกันข้ามกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(พิเศษ) ตามโครงการอาชีวศึกษาเพื่อการแก้ปัญหา ในด้าน ICT จะมีความพร้อมในระดับมากถึงร้อยละ 61.0 แต่ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ แลกเปลี่ยนครู/อาจารย์/ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะลดลงในระดับน้อย ซึ่งมีค่าสูงสุดคือร้อยละ 68.3 และ 57.8 ตามลำดับ

ส่วนความพร้อมในด้านการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ตหรือการจัดให้มีหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาต่างๆ หรือการพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ให้เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายและกว้างขวางยิ่งขึ้นในสถาบันอาชีวศึกษาไทย ระดับความพร้อมที่มีค่าสูงสุดอยู่ในระดับน้อยคือร้อยละ 52.6, 50.6 และ 57.4 ตามลำดับ แต่ค่อนข้างไปทางระดับความพร้อมที่มากส่วนความไม่พร้อมหรือไม่เปิดการเรียนการสอนจะมีน้อยมากเพียงร้อยละ 9.6 – 24.1 เท่านั้น

แต่ประการที่สำคัญก็คือ ระดับความพร้อมของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการกำหนดนโยบายและการกำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อการสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศได้ผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้นกลับมีความพร้อมน้อย มีค่าสูงสุดถึงร้อยละ 47.4 และ 47.0 ตามลำดับ แต่ยังคงค่อนข้างไปทางด้านความพร้อมมาก มีค่าสูงรองลงมาคือร้อยละ 42.2 และ 42.6 ตามลำดับ และการไม่มีความพร้อมหรือไม่เปิดการเรียนการสอนนั้นมีค่าต่ำสุดหรือน้อยที่สุดร้อยละ 10.4 เท่านั้น ด้วยเหตุนี้การกระตุ้นหรือการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นการผลักดันหรือแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อศ.กช.) และหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้น 6 – 225 ชั่วโมง หรือ 1 ปี 1350 ชั่วโมง กลับมีความพร้อมในด้านต่างๆ ดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 13.3, 11.2 และ 9.6 และร้อยละ 40.6, 33.7 และ 28.9 ส่วนที่ไม่มีความพร้อมหรือไม่เปิดการเรียนการสอนมีจำนวนลดลงเป็นร้อยละ 73.1, 73.1 และ 73.1 กับร้อยละ 41.4, 41.8 และ 42.6 ตามลำดับ แต่ยังมีค่าร้อยละสูงกว่าความพร้อมระดับมาก ทั้งนี้เพราะหลักสูตรดังกล่าวจะเปิดให้บริการในพื้นที่ที่กำหนดเป็นพิเศษและใช้สถาบันอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมเท่านั้น แต่ในการตอบแบบสอบถามหรือกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ จะมีสถาบันอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเปิดหลักสูตรดังกล่าวอย่างน้อยมาก จึงทำให้ดูจำนวนความพร้อมที่เป็นร้อยละ ไม่เด่นชัด

อย่างไรก็ตาม ความพร้อมในด้านอื่นๆ ของสถาบันอาชีวศึกษาไทยจะพบว่าส่วนใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยแต่จะค่อนข้างไปทางมีความพร้อมมาก ส่วนที่ไม่มีความพร้อมหรือไม่เปิดการเรียนการสอนมีน้อยมากระดับร้อยละ 4.8 – 27.8 เท่านั้น เป็นต้นว่าความพร้อมในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือเพื่อเตรียมเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นการให้บริการเพื่อการค้าโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางและการค้นคว้าหาความรู้จาก Internet แล้วมีความพร้อมในระดับน้อยสูงสุดร้อยละ 51.0, 50.4, 63.9 และ 31.3 ตามลำดับ หรือจะยกระดับในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เหล่านั้นเป็นแรงงานผู้ชำนาญการ (Specialist) ตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการ ความพร้อมก็อยู่ในระดับน้อยมีจำนวนสูงสุดคือร้อยละ 47.4 ยกเว้นความพร้อมของครู/อาจารย์กำหนดเป็นนโยบายจากภาครัฐให้มีความรวดเร็วหรือชัดเจนแล้ว ย่อมนำไปสู่ระดับความพร้อมที่สูงขึ้นเพื่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละความพร้อมในการยกระดับจากการผลิตช่างฝีมือ
เป็นแรงงานผู้ชำนาญการจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ประเภทของสถานศึกษา	ระดับความพร้อม					
	มาก		น้อย		ไม่มี/ไม่เปิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความพร้อมในการยกระดับจากการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือเป็นแรงงานผู้ชำนาญการของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ	76	44.7	77	45.3	17	10.0
2. ความพร้อมในการยกระดับจากการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือเป็นแรงงานผู้ชำนาญการของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชน	24	30.4	41	51.9	14	17.7

จากตารางที่ 7 พบว่าความพร้อมในการยกระดับจากการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือเป็นแรงงานผู้ชำนาญการเพื่อการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น สถาบันอาชีวศึกษาของรัฐมีความพร้อมในระดับน้อยมีค่าสูงสุดร้อยละ 45.3 และมีความพร้อมในระดับมากมีค่าสูงรองลงมาร้อยละ 44.7 ซึ่งมากกว่าของสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน ซึ่งมีความพร้อมในระดับน้อยมีค่าสูงสุดร้อยละ 51.9 และมีความพร้อมในระดับมากมีค่าสูงรองลงมาร้อยละ 30.4 ตามลำดับ จึงทำให้สรุปในภาพรวมได้ว่า สถาบันอาชีวศึกษาของรัฐมีความพร้อมน้อยกว่าสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชนและมีค่าระดับความพร้อมที่สูงกว่าของสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชนทุกระดับ

สำหรับคำถามปลายเปิดในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอาชีวศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระนั้นปรากฏว่ามีคำตอบมาจำนวน 61 ชุด คิดเป็นร้อยละ 24.5 ของแบบสอบถามทั้งหมด 249 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงความสำคัญจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้

1. ครู-อาจารย์สายอาชีพส่วนใหญ่ยังขาดทักษะและความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและการสื่อสาร ICT ที่มีคุณภาพเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. นโยบายระดับกระทรวง กรม หรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษายังไม่ต่อเนื่อง และมีความชัดเจนที่จะเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. การจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย พร้อมห้องปฏิบัติการได้รับอย่างจำกัดหรือไม่เพียงพอ
4. รัฐบาลควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและอื่นๆ ให้รวดเร็วและใกล้เคียงกับสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ
5. ควรให้หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้มีการประสานงานให้ชัดเจนและต่อเนื่อง

4.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาโดยภาพรวมจะเป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่มีระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่า 10 ปีขึ้นไป หรืออยู่ระหว่าง 11 – 30 ปีเป็นส่วนใหญ่ และระยะเวลา 61 ปีขึ้นไปมารองลงมา จึงทำให้มีพื้นฐานด้านการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถาบันและการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือออกไปสู่สังคมภายนอกหรือทำงานในภาคแรงงานต่างๆ มีเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มีประสบการณ์จากการเรียนรู้กระบวนการต่างๆ สำหรับการฝึกช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือเป็นอย่างมาก แต่ช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือเหล่านั้นจะอยู่ในระดับแรงงานฝีมือ (skilled labour) ซึ่งไม่ใช่แรงงานที่เป็นผู้ชำนาญการ (Specialist) ทางด้านหนึ่งด้านใด เพราะฉะนั้นความรู้ของผู้ที่จบการศึกษาออกไปจึงอยู่ในระดับพื้นฐานและระดับ Technician แบบ Semi – professional โดยมีความรู้พื้นฐานและความสามารถทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับประเภทสาขาวิชาประมาณ 9 สาขาวิชาที่กล่าวถึงข้างต้นในบทที่ 2 กล่าวคือมีความรู้ในด้านการตอบโต้หนังสือ การเขียนรายงานและบทความ การทำการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมและการเผยแพร่ข้อมูล การจัดทำบัญชีขั้นต้น ซึ่งเป็นความรู้ทั่วไปทั้งสิ้น ทำให้ตรงกันข้ามกับเจตนารมณ์ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นแรงงานฝีมือแบบนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญ (Specialist) ที่สังกัดอยู่ใน 7 สาขาวิชา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ภายใต้อาเซียนในแต่ละสาขาอาชีพที่กำหนด ซึ่งคุณสมบัติที่ต้องการดังกล่าวล้วนแต่เป็นแรงงานผู้ชำนาญการหรือแรงงานเชี่ยวชาญที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือระดับมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น ส่วนแรงงานระดับฝีมือ (skilled labour) และแรงงานที่เป็น Technician แบบ Semi – professional นั้น สำหรับประเทศไทยแล้วอยู่ในระดับการศึกษาของโรงเรียนหรือวิทยาลัยหรือจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค

(ปวท.) หรือเรียกชื่ออื่นๆ แต่มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่เทียบเท่า ภายใต้การจัดการศึกษาของกรม อาชีวศึกษาทั้งหมด

นอกจากนั้น ผลของการศึกษายังยืนยันอย่างชัดเจนว่าทุกหลักสูตรการศึกษา (คูตารางที่ 6) ยิ่งสูงขึ้นไปใกล้เคียงการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ตามระบบของสถาบันอาชีวศึกษาจะมีน้อยลง หรือแม้แต่ในห้องปฏิบัติการก็น้อยลงเช่นกัน ทั้งนี้ยัง ไม่ได้เปรียบเทียบกับมาตรฐานตามที่กำหนดของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพราะฉะนั้นแรงงาน ฝีมือที่ผลิตออกมาทั้งหมดของสถาบันอาชีวศึกษาจึงไม่สามารถสนองตอบตามข้อตกลงในปฏิญญาว่า ด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Bali Concord II) ด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพหลัก 7 สาขาวิชาได้ ขณะเดียวกันเมื่อสำรวจความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาในด้านอื่นๆ โดยเฉพาะใน ด้านการกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการผลิตช่างฝีมือใน ระดับผู้ชำนาญการ (Specialist) จะมีความพร้อมในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ หรือความพร้อมที่จะให้ มีการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ต หรือสถาบันอาชีวศึกษาต่างๆ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ของสถาบันอาชีวศึกษาก็ยังคงมีความพร้อมน้อย สูงถึงระดับร้อยละ 52.6 และ 50.6 ตามลำดับ หรือหากเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสายปฏิบัติการหรือสายเทคโนโลยี ซึ่งตรงกับข้อตกลง ในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 สถาบันอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ล้วนแต่ ไม่มีความพร้อมและไม่ได้เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าวร้อยละ 78.7 ถึง 79.5 หรือหาก จะมีการยกระดับจากการเป็นแรงงานฝีมือ (skilled labour) เป็นแรงงานผู้ชำนาญการ (Specialist) สถาบันอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ระดับความพร้อมยังน้อยร้อยละ 45.3 และร้อยละ 51.9 ตามลำดับ แต่ที่ตอบว่ามีความพร้อมในระดับมากก็มีจำนวนสูงถึงร้อยละ 44.7 และร้อยละ 30.7 ตามลำดับ (ตารางที่ 7) นั้นหมายถึงว่าสถาบันอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนมีความพร้อมที่จะ ยกระดับการพัฒนาฝีมือแรงงานได้ตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 ภายใต้ หลักการของการกำหนดนโยบายและการกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ ชัดเจน พร้อมกับการสนับสนุนด้านงบประมาณเกี่ยวกับอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการที่ได้ มาตรฐาน พร้อมกับการพัฒนาบุคลากร ครู-อาจารย์ในด้านภาษาอังกฤษ การสื่อสาร ICT และการ ประสานงานระหว่างภาคส่วนต่างๆ อย่างเป็นระบบ ยกกระดับจากช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เป็นแรงงานผู้ชำนาญการ (Specialist) จึงจะสามารถทำได้แต่จะไม่ทันการเข้าสู่การเปิดเสรี ทางด้านบริการ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในปี พ.ศ.2558 ได้ เพราะ

1. คำแถลงการณ์ร่วมกันของรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2548 ที่กรุงเทพฯ นั้น จะให้ความสำคัญกับการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่แข็งแกร่งโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือใน 5 ประเด็น คือ

- 1.1 การปลูกฝังความเป็นอาเซียนในหมู่พลเมืองอาเซียน
 - 1.2 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียนด้วยมาตรการทางการศึกษา
 - 1.3 การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการศึกษาของทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียนจากการแลกเปลี่ยนครู อาจารย์ และบุคลากรด้านการศึกษา
 - 1.4 การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายของมหาวิทยาลัยภายใต้เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน
 - 1.5 การประสานความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO)
- ทั้งนี้ ใน 5 ประเด็นดังกล่าวข้างต้นล้วนแต่เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือระดับมหาวิทยาลัย ไม่ใช่ระดับอาชีวศึกษา

2. นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา ได้เน้นกลยุทธ์เชิงรุกเพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษาตามมาตรการที่กำหนดไว้ 12 ข้อ (ดูบทที่ 2) โดยแต่ละข้อไม่มีข้อใดที่สอดคล้องกับการยกระดับจากการเป็นแรงงานฝีมือเป็นแรงงานผู้ชำนาญการ ตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการ นอกจากนั้นในการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้อีก 6 ยุทธศาสตร์ 35 กลยุทธ์ก็ล้วนแต่เน้นการผลิตแรงงานฝีมืออาชีวะให้ได้มาตรฐานทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นการให้สถาบันอาชีวศึกษาผลิตแรงงานที่เป็นแรงงานผู้ชำนาญการ (Specialist) จึงไม่อาจเกิดขึ้นได้ และไม่สามารถรองรับการเปิดเสรีทางด้านการบริการ การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ได้

กล่าวโดยสรุป ความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังมีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ในทุกๆ ด้าน ทั้งนี้ เพราะแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีต่อสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยทั้งในด้านยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่างๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา ล้วนแต่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตรงกันข้ามสิ่งที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการคือแรงงานระดับผู้ชำนาญการ ซึ่งล้วนแต่เป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นผู้ผลิตแรงงานเหล่านั้นทั้งสิ้น

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการศึกษาค้นคว้าพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น เป็นการสรุปกระบวนการของการวิจัยเชิงสำรวจทั้งหมด พร้อมกับการจำแนกระดับความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและของเอกชนที่เป็นตัวอย่างในการรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนี้

5.1 สรุปผล

เนื่องจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้เป็นแหล่งการลงทุนที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ซึ่งเป็นอันดับรองจากประเทศจีนและอินเดียเท่านั้น ส่วนประเทศไทยในฐานะสมาชิกของอาเซียนย่อมได้รับประโยชน์จากการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียนสูงขึ้น เพราะฉะนั้นการดำเนินงานด้านการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อนำไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้วยการส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายด้านการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และการตลาด เงินทุน การประกันภัย และภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม การรวมความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาใน 7 สาขาวิชา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี กับการสร้างมาตรฐานที่ชัดเจนของแรงงานฝีมือและอำนวยความสะดวกให้กับแรงงานฝีมือที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ง่ายยิ่งขึ้นใน พ.ศ.2558 นั้น ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ผลิตแรงงานที่เป็นนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนด ย่อมมีบทบาทที่สำคัญในการใช้องค์กรหรือหน่วยงานที่มีอยู่ภายใต้การกำกับนโยบายเพื่อกำหนดทิศทางการผลิตแรงงานที่เป็นนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญดังกล่าว ซึ่งมี 2 องค์กรหลักคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นจำนวนมาก กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเป็นจำนวนมากเช่นกัน โดยมีโรงเรียนหรือวิทยาลัยเป็นสถาบันการผลิตแรงงานเป็นหลัก เพราะฉะนั้นการสำรวจความพร้อมขององค์กรดังกล่าวมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับตลาดแรงงานไทย และสร้างโอกาสการมีงานทำแก่แรงงานไทยมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติ องค์กรหรือหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องกับการผลิตแรงงานดังกล่าวได้มีการเตรียมความพร้อมหรือไม่อย่างไร โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในลักษณะของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ตามวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน
2. เพื่อวิเคราะห์นโยบายและแผนกลยุทธ์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยในการผลิตช่างฝีมือเพื่อรองรับการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแผนกลยุทธ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

เพราะฉะนั้นขอบเขตของการศึกษาและกรอบความคิดในการวิเคราะห์จึงเน้นด้านความพร้อมของเทคโนโลยีอาชีวศึกษาไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ความพร้อมด้านเทคโนโลยีและความพร้อมด้านนโยบาย และแผนกลยุทธ์ของสถาบันอาชีวศึกษาโดยอาศัยระเบียบวิธีการวิจัยตามประเภทของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากประชากรที่เป็นสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ จำนวน 415 แห่ง สถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน 424 แห่ง รวมทั้งหมด 839 แห่ง แต่สุ่มตัวอย่างมาเพียง 300 ตัวอย่าง และเมื่อได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบในแบบสอบถามแล้ว เหลือเพียง 249 ตัวอย่าง ซึ่งให้ความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 หรืออาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 เท่านั้น

ผลการศึกษาพบว่าระดับความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยใน 3 ระดับคือ มาก น้อย ไม่พร้อมหรือไม่เปิดสอนในด้านหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ในการสนับสนุนการเรียนการสอนและห้องปฏิบัติการอยู่ในระดับมากตั้งแต่ร้อยละ 34.9 ถึงร้อยละ 53.0 ส่วนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) และหลักสูตรปริญญาตรีสายปฏิบัติการหรือสายเทคโนโลยี จะไม่มีความพร้อมหรือไม่เปิดสอนในด้านดังกล่าวเป็นจำนวนมากตั้งแต่ร้อยละ 78.7 ถึงร้อยละ 86.3 ซึ่งใกล้เคียงกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(พิเศษ) ตาม

โครงการอาชีวศึกษาเพื่อการแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อศ.กช.) คือร้อยละ 73.1 ยกเว้น หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น 6 – 225 ชั่วโมง หรือ 1 ปี 1350 ชั่วโมง จะมีความพร้อมอยู่ในระดับมากตั้งแต่ร้อยละ 28.9 ถึงร้อยละ 40.6 ซึ่งมีจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกับความไม่พร้อมหรือไม่เปิดการเรียนการสอนคือตั้งแต่ร้อยละ 41.4 ถึงร้อยละ 42.6 ส่วนความพร้อมในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) ของสถาบันอาชีวศึกษาไทย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยทั้งในด้านการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงานของประชาคมอาเซียน การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง และการค้นคว้าหาความรู้จาก Internet ได้ ตั้งแต่ร้อยละ 31.3 ถึงร้อยละ 63.9 หรือแม้แต่บุคลากรที่เป็นครู-อาจารย์ก็ยังคงมีความพร้อมส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ทั้งในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT ด้านการแลกเปลี่ยนครู-อาจารย์ และผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตั้งแต่ร้อยละ 34.1 ถึงร้อยละ 68.3 นอกจากนี้ความพร้อมในระดับน้อยของสถาบันอาชีวศึกษาไทย ยังขยายผลไปสู่ประเด็นความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ต การจัดให้มีหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา การพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคตให้เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ และความพร้อมในการยกระดับจากการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เป็นแรงงานผู้ชำนาญการ (Specialist) ตั้งแต่ร้อยละ 47.4 ถึงร้อยละ 57.4

สำหรับความพร้อมในด้านการกำหนดนโยบายและการกำหนดแผนกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อการสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยได้ผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ ใ้รองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีด้านต่างๆ ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระดับความพร้อมส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยคือร้อยละ 47.4 และร้อยละ 47.0 แต่สูงกว่าความพร้อมในระดับมากในเรื่องเดียวกันเพียงเล็กน้อยคือร้อยละ 42.2 และร้อยละ 42.6 ตามลำดับเท่านั้น หรือเมื่อจำแนกเป็นสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐกับสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชนก็ยังคงมีความแตกต่างที่ไม่มากนัก กล่าวคือสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐอยู่ในระดับมากร้อยละ 44.7 ระดับน้อยร้อยละ 45.3 และสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชนมีความพร้อมอยู่ในระดับมากร้อยละ 30.4 และร้อยละ 51.9 ตามลำดับ

จากระดับความพร้อมของสถาบันอาชีวศึกษาไทย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยในทุกๆ ด้าน นั้นมีสาเหตุมาจากสถาบันอาชีวศึกษาไทยมีนโยบายที่เน้นไปในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ตามกรอบของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่างๆ ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา จึงทำให้ไม่

สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นแรงงานระดับชำนาญการ (Specialist) ซึ่งผลิตโดยมหาวิทยาลัยต่างๆ เท่านั้น

กล่าวโดยสรุป สถาบันอาชีวศึกษามีความพร้อมระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ในการผลิตหรือยกระดับแรงงานฝีมือเป็นแรงงานชำนาญการตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการ และตรงกันข้ามสถาบันการศึกษาที่จะผลิตแรงงานชำนาญการให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้นั้นคือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.2.1.1 เพิ่มคุณภาพของแรงงานฝีมือหรือช่างฝีมือด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นในทุกสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย

5.2.1.2 พัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ระดับสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT การค้นคว้าหาความรู้จาก Internet และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคลากรในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยทั่วไป

ควรจะให้มีการวิจัยเชิงสำรวจในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือระดับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศ เกี่ยวกับความพร้อมด้านการผลิตแรงงานผู้ชำนาญการ (Specialist) เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ.2558

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กนกพร มโนรัตน์. (2540). **สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจของแรงงานไทยหลังกลับจากการทำงานต่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การเสวนาเรื่อง “ทิศทางการศึกษาไทยกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม 2554 ณ หอประชุมราชพฤกษ์ โรงเรียนยานนาวาสวิทยาคม กรุงเทพมหานคร.

บัญญัติ ศิริปรีชา. (2009). **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับการคุ้มครองแรงงานในอนาคต**.

กลุ่มงานมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ. ASEAN Secretariat. www.Aseansec.org.

ประจัญพล ชีระเนตร. (2524). **นโยบายการส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะกรณีส่งแรงงานไทยไปได้วัน**. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณศิริ พรหมพันธุ์. (2536). **นโยบายต่างประเทศด้านแรงงานไทย**. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวลักษณ์ ราชแพทย์. (2554). **เส้นทางสู่อาชีพ : ก้าวต่อไปของผู้เรียนอาชีวศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สุปราณี พงศ์สิทธิ. (2538). **สาเหตุและสภาพปัญหาของการตัดสินใจไปทำงานในได้วันของแรงงานไทย**. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). **แผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา (พ.ศ.2547-2549)**. กรุงเทพมหานคร : ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **สถิติข้าราชการครูและบุคลากรนับร้อยปีการศึกษา 2551**. กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชาการพิมพ์ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.

สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 2553 **ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558**.

Internet

[http : www.mfa.go.th/internet/document/740.doc.](http://www.mfa.go.th/internet/document/740.doc)

<http://www.bic.moe.go.th/th/index.php>

www.pdc.go.th

www.doe.go.th

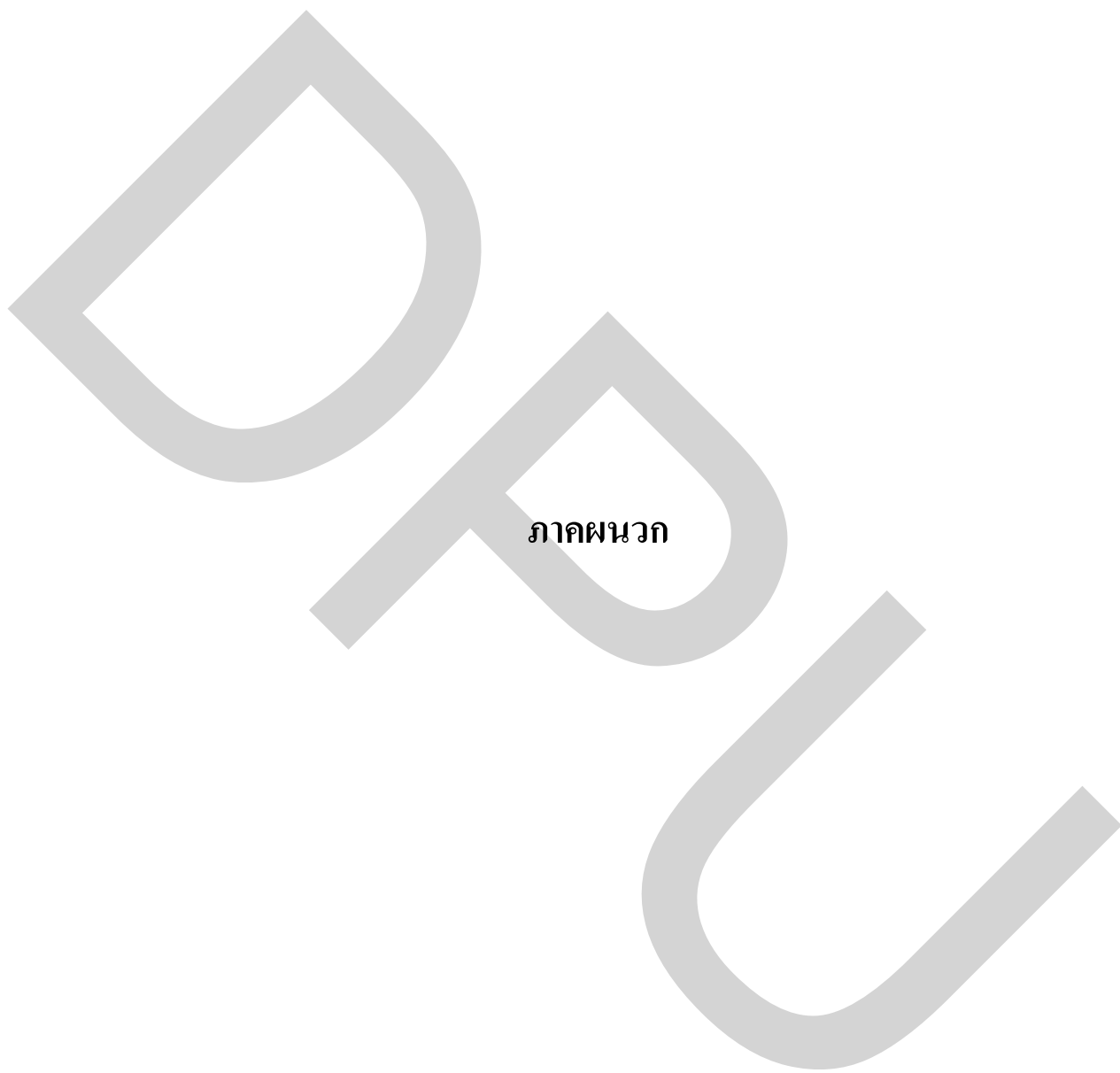
[www.moe-news_net](http://www.moe-news.net)

<http://2010.vec.go.th>

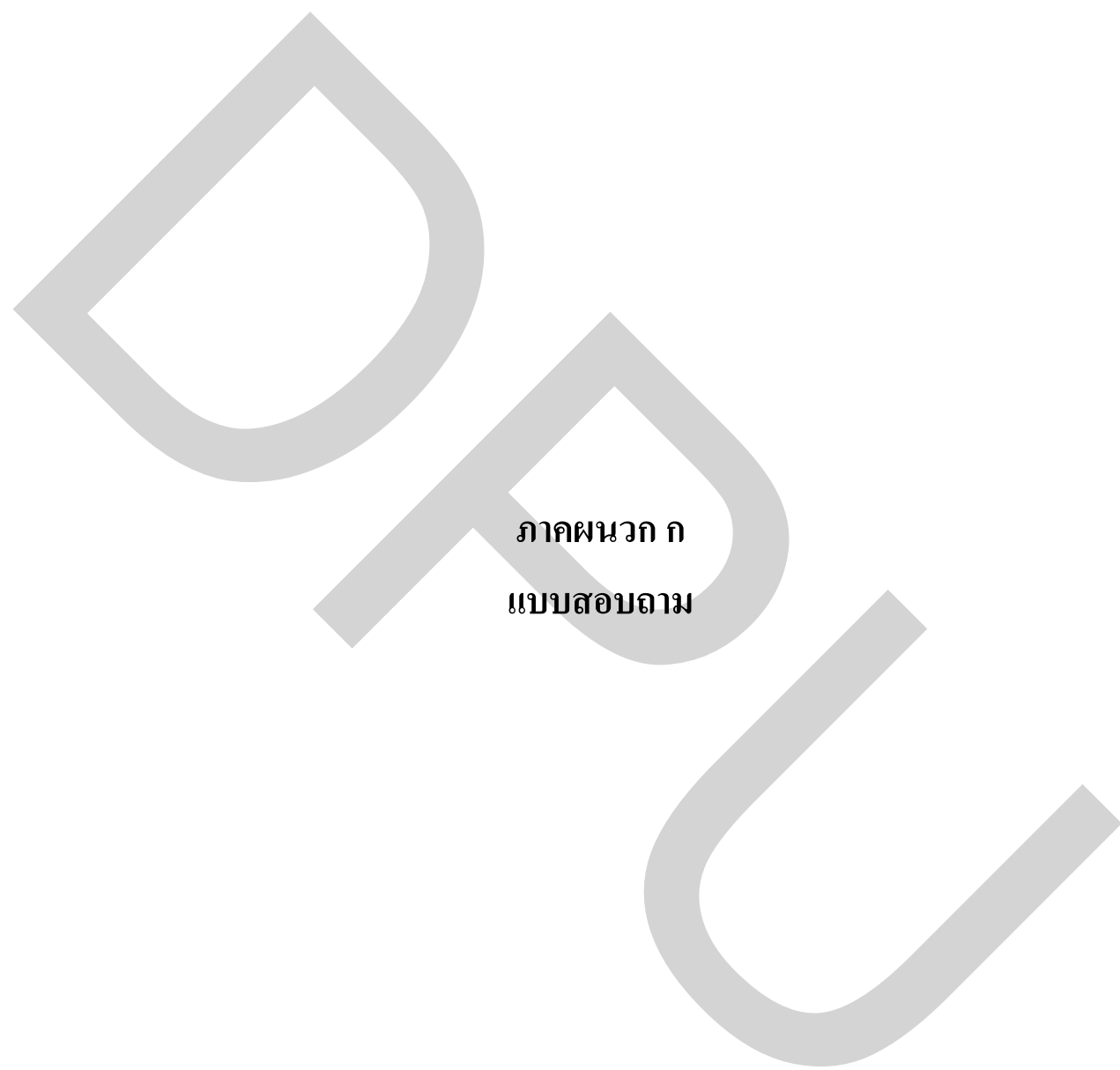
<http://www.aetc.ac.th>

<http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic>

http://www.tdri.or.th/r2_abs.htm



ภาคผนวก



ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย

เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพร้อมด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และตอนที่ 3 เป็นข้อคิดเห็นทั่วไปของท่าน

ตอนที่ 1 : สถานภาพทั่วไปให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และเติมข้อความให้สมบูรณ์ในช่องว่างที่กำหนด

ข้อที่ 1 สถานภาพของสถาบันการศึกษา

() สถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ () สถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชน

ข้อที่ 2 ระยะเวลาในการดำเนินการของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด

() ไม่เกิน 5 ปี	() 6 – 10 ปี	() 11 – 15 ปี
() 16 – 20 ปี	() 21 – 25 ปี	() 26 – 30 ปี
() 31 – 35 ปี	() 36 – 40 ปี	() 41 – 45 ปี
() 46 – 50 ปี	() 51 – 55 ปี	() 56 – 60 ปี
() 61 ปีขึ้นไป		

ข้อที่ 3 จำนวนนักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และคาดว่าจะสำเร็จ

การศึกษาในปีการศึกษา 2554 ทั้งหมดประมาณ.....คน

ข้อที่ 4 จำนวนนักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษา

ในปีการศึกษา 2553 ทั้งหมดประมาณ.....คน

ข้อที่ 5 จำนวนนักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 ทั้งหมดประมาณ.....คน

ข้อที่ 6 นักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554 จำนวนมากที่สุด ประเภทวิชาอะไร

- | | |
|---|--|
| ☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม | ☐ ประเภทวิชาศิลปกรรม |
| ☐ ประเภทวิชาคหกรรม | ☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ |
| ☐ ประเภทอุตสาหกรรมท่องเที่ยว | ☐ ประเภทเกษตรกรรม |
| ☐ ประเภทประมง | ☐ ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ |
| ☐ ประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร | |

ข้อที่ 7 นักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 ที่ผ่านมา จำนวนมากที่สุด ประเภทวิชาอะไร

- | | |
|---|--|
| ☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม | ☐ ประเภทวิชาศิลปกรรม |
| ☐ ประเภทวิชาคหกรรม | ☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ |
| ☐ ประเภทอุตสาหกรรมท่องเที่ยว | ☐ ประเภทเกษตรกรรม |
| ☐ ประเภทประมง | ☐ ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ |
| ☐ ประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร | |

ข้อที่ 8 นักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2553 ที่ผ่าน จำนวนมารองลงมา ประเภทวิชาอะไร

- | | |
|---|--|
| ☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม | ☐ ประเภทวิชาศิลปกรรม |
| ☐ ประเภทวิชาคหกรรม | ☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ |
| ☐ ประเภทอุตสาหกรรมท่องเที่ยว | ☐ ประเภทเกษตรกรรม |
| ☐ ประเภทประมง | ☐ ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ |
| ☐ ประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร | |

ข้อที่ 9 นักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษาใน

ปีการศึกษา 2552 ที่ผ่านมา จำนวนมากที่สุด ประเภทวิชาอะไร

- | | |
|---|--|
| ☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม | ☐ ประเภทวิชาศิลปกรรม |
| ☐ ประเภทวิชาคหกรรม | ☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ |
| ☐ ประเภทอุตสาหกรรมท่องเที่ยว | ☐ ประเภทเกษตรกรรม |
| ☐ ประเภทประมง | ☐ ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ |
| ☐ ประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร | |

ข้อที่ 10 นักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด และได้สำเร็จการศึกษาใน

ปีการศึกษา 2552 ที่ผ่านมา จำนวนมารองลงมา ประเภทวิชาอะไร

- | | |
|---|--|
| ☐ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม | ☐ ประเภทวิชาศิลปกรรม |
| ☐ ประเภทวิชาคหกรรม | ☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม / บริหารธุรกิจ |
| ☐ ประเภทอุตสาหกรรมท่องเที่ยว | ☐ ประเภทเกษตรกรรม |
| ☐ ประเภทประมง | ☐ ประเภทอุตสาหกรรมสิ่งทอ |
| ☐ ประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร | |

ตอนที่ 2 : ความพร้อมด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของ

สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด

: ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับความพร้อมมากหรือน้อยหรือไม่มีความพร้อม / ไม่เปิดสอน

ความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย	ระดับความพร้อม		
	มาก	น้อย	ไม่มีความพร้อม ไม่เปิดสอน
ความพร้อมของแต่ละหลักสูตรในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัดเป็นอย่างไร ข้อ 11. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 11.1 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 11.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษาอาชีวศึกษา..... 11.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....			
ข้อ 12. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 12.1 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 12.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษาอาชีวศึกษา..... 12.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....			
ข้อ 13. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) 13.1 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 13.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษาอาชีวศึกษา..... 13.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....			

ความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย	ระดับความพร้อม		
	มาก	น้อย	ไม่มีความพร้อม ไม่เปิดสอน
ข้อ 14. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 14.1 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 14.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษา อาชีวศึกษา..... 14.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษา อาชีวศึกษา.....			
ข้อ 15. หลักสูตรปริญญาตรีสายปฏิบัติการหรือสายเทคโนโลยี 15.1 อุปกรณ์ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 15.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษา อาชีวศึกษา..... 15.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษา อาชีวศึกษา.....			
ข้อ 16. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พิเศษ) ตามโครงการ อาชีวศึกษา เพื่อการแก้ปัญหาค่าความยากจนในชนบท (อศ.กช.) 16.1 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 16.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษา อาชีวศึกษา..... 16.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษา อาชีวศึกษา.....			
ข้อ 17. หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น 6-225 ชั่วโมง หรือ 1 ปี 1350 ชั่วโมง 17.1 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการสนับสนุนการเรียนการสอน..... 17.2 อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษา อาชีวศึกษา..... 17.3 ห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามระบบของสถานศึกษา อาชีวศึกษา.....			

ความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย	ระดับความพร้อม		
	มาก	น้อย	ไม่มีความพร้อม ไม่เปิดสอน
ข้อ 18. ความพร้อมของช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) ที่สถาบันอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัดผลิตได้นั้นอยู่ในระดับใด 18.1 การเคลื่อนย้ายเข้าสู่ตลาดแรงงานของประชาคมอาเซียน... 18.2 การค้าและการให้บริการในตลาดประชาคมอาเซียน..... 18.3 การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง..... 18.4 การค้นคว้าหาความรู้จาก Internet ได้.....			
ข้อ 19. ความพร้อมของครู/อาจารย์ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด 19.1 ด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ..... 19.2 ด้านการใช้ ICT..... 19.3 ด้านการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์/ผู้บริหารทุกระดับกับกลุ่มประชาคมอาเซียน.....			
ข้อ 20. ความพร้อมในการขยายหลักสูตรอาชีวศึกษาในอินเทอร์เน็ตให้แก่นักเรียน/นักศึกษาที่กว้างขวางยิ่งขึ้น			
ข้อ 21. ความพร้อมในการจัดให้มีหลักสูตรอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด			
ข้อ 22. ความพร้อมด้านการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน			
ข้อ 23. ความพร้อมด้านการกำหนดแผนกลยุทธ์ของคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (skilled labour) เพื่อรองรับการเข้าสู่การเปิดเสรีในด้านต่างๆ ของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน			

ความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย	ระดับความพร้อม		
	มาก	น้อย	ไม่มีความพร้อม ไม่เปิดสอน
ข้อ 24. ความพร้อมเพื่อพัฒนาห้องเรียนแห่งอนาคต (The Global Class) ให้เป็นห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเชื่อมโยงการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด			
ข้อ 25. ความพร้อม ในการยกระดับจากการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงาน ฝีมือ (skilled labour) เป็นแรงงานผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) ทางด้านหนึ่ง ด้านใดอย่างจริงจังของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ท่านสังกัด			

ตอนที่ 3 : ข้อคิดเห็นทั่วไป

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ขอขอบคุณอย่างสูง

อาจารย์นพดล สุตันตวิณชัยกุล

นักวิจัย

มิถุนายน 2554

ภาคผนวก ข
รายชื่อโรงเรียนและวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่

9 ถ.เวียงแก้ว ต.ศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง

76 หมู่ 1 ต.บ้านสหกรณ์ กิ่ง อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่ 50130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

167 ถ.พระปกเกล้า ต.ศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่

49 ถ.ห้วยแก้ว ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพฝาง

199 บ้านหนองยาว ต.แม่สุ่น อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ 50110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพจอมทอง

619 หมู่ 4 ถ.จอมทอง-คอยอินทนนท์ ต.ช่วงเป้า อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่ 50160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีแม่ฮ่องสอน

126 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลำพูน

42 ถ.ลำพูน-ป่าซาง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ลำพูน 51000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน

99 หมู่ 5 ต.ทาสบเส้า อ.แม่ทา จ.ลำพูน 51140

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพป่าซาง

191 หมู่ 4 ถ.ลำพูน-ทุ่งหัวช้าง ต.นครเจดีย์ อ.ป่าซาง จ.ลำพูน 51120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคแพร่

ถ.เหมืองหิน อ.เมือง จ.แพร่ 54000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างแพร่

147 หมู่ 4 ต.ร่องกาศ อ.สูงเม่น จ.แพร่ 54130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพลอง

94 หมู่ 10 บ้านคอนมูล อ.บ้านแม่ปาน-บ้านคอนมูล ต.ห้วยอ้อ อ.ลอง จ.แพร่ 54150

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคน่าน

2 ถ.รอบกำแพงเมืองด้านตะวันตก อ.เมือง จ.น่าน 55000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างน่าน

150 ถ.สุมนเทวราช อ.เมือง จ.น่าน 55000

ผู้อำนวยการอาชีพเวียงสา

138 หมู่ 5 บ้านป่าคา ต.นาเหลียง อ.เวียงสา จ.น่าน 55110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์

81 หมู่ 2 ถ.พาคาวรี ต.ป่าเซ่า อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์

9 ถ.แปดวา ต.ท่าอิฐ อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างอุตรดิตถ์

17 ถ.อินใจมี ต.ท่าอิฐ อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย

1046 ถ.สนามบิน ต.เวียง อ.เมือง จ.เชียงราย 57000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

670 ถ.ธนาลัย ต.เวียง อ.เมือง จ.เชียงราย 57000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย

51 หมู่ 6 ต.ริมกก อ.เมือง จ.เชียงราย 57100

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเชียงราย

324 หมู่ 5 ถ.เชียงราย-เทิง ต.ท่าสาย อ.เมือง จ.เชียงราย 57000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเทิง

อ.เทิง จ.เชียงราย 57160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพะเยา

355 หมู่ 11 ถ.สนามกีฬา ต.ต๋อม อ.เมือง จ.พะเยา 5600

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา

1 หมู่ 6 ต.แม่่นาเรื่อ อ.เมือง จ.พะเยา 56000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพดอกคำใต้

69 หมู่ 10 ต.คงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลำปาง

15 ถ.ท่าครวน้อย อ.เมือง จ.ลำปาง 52100

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

ถ.พหลโยธิน ต.หัวเวียง อ.เมือง จ.ลำปาง 52000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง

551 หมู่ 1 ต.พระบาท อ.เมือง จ.ลำปาง 52000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเถิน

147 หมู่ 1 ต.แม่ปะ อ.เถิน จ.ลำปาง 52160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

2/4 หมู่ 5 ถ.จรดวิถีถ่อง ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

108 ถ.สิงห์วัฒน์ ต.ธานี อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสุโขทัย

11 หมู่ 1 ถ.จรดวิถีถ่อง ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.สุโขทัย 64000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีพศรีสำโรง

9 หมู่ 11 ต.สามเรือน อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 64120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตาก

ถ.สายเอเชีย กม.401 กิ่ง อ.วังเจ้า ต.ปณ.5 ตาก จ.ตาก 63000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างตาก

195 หมู่ 3 ถ.เจริญยุทธหัตถี ต.ป่ามะม่วง อ.เมือง จ.ตาก 63000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

ถ.ปิ่นคำรีห์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร

อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกำแพงเพชร

1/2 หมู่ 1 ต.หนองปลิง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก

1 ถ.สนามบิน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก

60 ถ.วังจันทร์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพิษณุโลก

99 หมู่ 1 ต.บ้านคลอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร

33 ถ.พิจิตร-กำแพงเพชร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิจิตร 66000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร

อ.สามง่าม จ.พิจิตร 66140

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์

อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์

157 หมู่ 5 ถ.สระบุรี-หล่มสัก ต.บึงคล้า อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ 67000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์

60 ถ.นิกรบำรุง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย

ถ.เจริญรัฐ ต.กุดป่อง อ.เมือง จ.เลย 42000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพวังสะพุง

188 หมู่ 3 บ้านโนนสว่าง ต.ปากปวน อ.วังสะพุง จ.เลย 42130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น

67 ถ.ศรีจันทร์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคน้ำพอง

486 หมู่ 4 ถ.หินกอง-หนองอ้อ ต.น้ำพอง อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น 40310

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขอนแก่น

อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น 40160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างขอนแก่น

ต.ท่าพระ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40260

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

112 หมู่ 3 บ้านคำแย ต.โพธิ์ชัย อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู 3900

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี

1 ถ.พัฒนานางค์ ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี

8 ถ.โพธิ์ อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี

ต.กุดสระ อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี

137 ถ.อำเภอ ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย

306 หมู่ 5 ต.โพธิ์ชัย อ.เมือง จ.หนองคาย 43000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย

174/1 ถ.แก้วรุฒิ ต.มีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย 43000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย

ถ.มิตรภาพ ต.หนองกอมเกาะ อ.เมือง จ.หนองคาย 43000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง

367 หมู่ 2 ต.บ้านแพง อ.บ้านแพง จ.นครพนม 48140

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครพนม

270 ถ.เฟื่องนคร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม 48000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

219 ถ.นิติโย ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร 47000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสกลนคร

448 ชุมชนนาอ้อย ถ.สกล-นาแก ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร 47000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีพนิคมคำสร้อย

119 หมู่ 1 ถ.ชยางกูร ต.โพนชัย อ.นิคมคำสร้อย จ.มุกดาหาร 49130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

583/38 ถ.นครสวรรค์ อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม

147 ถ.แจ้งสนิท ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม

84 หมู่ 6 ต.แก่งเลิงจาน อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์

ถ.อรรถเปศล อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกาฬสินธุ์

ถ.สนามบิน อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพหนองสูงศรี

25 หมู่ 2 ต.ลำหนองแสน อ.หนองสูงศรี จ.กาฬสินธุ์ 46220

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพคำม่วง

หมู่ 3 บ้านคำพิมูล ต.ทุ่งคลอง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์ 46180

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด

1 ถ.เทวภิบาล ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

181 ถ.สุริยเดชบำรุง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีพร้อยเอ็ด

177 ถ.รณชัยชาญยุทธ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ

ถ.ชยางกูร อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ 37000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคยโสธร

96 ถ.แจ้งสนิท ต.สำราญ อ.เมือง จ.ยโสธร 35000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยียโสธร

อ.มหาชนะชัย จ.ยโสธร 35130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี

5 แจ่งสนิท อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม

377 ถ.โชคชัยเดชอุดม ต.เดชอุดม อ.เดชอุดม จ.อุบลราชธานี 34160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี

410 ถ.พรมราช อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี

ต.หนองขอน อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์

ถ.จิระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์

67 หมู่ 1 ต.อิสาน อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์

138 ถ.จิระ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์

346 ถ.หลักเมือง อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

426 ถ.เทศบาล 1 อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์

778 หมู่ 7 บ้านจันทน์ อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

319 ถ.กสิกรรม ต.หนองครก อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ 33000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

91 หมู่ 8 ถ.กสิกรรม ต.หนองครก อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ 33000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ

65 ถ.เทพา ต.เมืองเหนือ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ 33000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา

ถ.สุรนารี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปักธงชัย

99 หมู่ 1 ต.ตูม อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา 30150

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี

ต.ท่าอ่าง อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา 30190

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา

272 ถ.มิตรภาพ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา

247 หมู่ 3 ถ.มิตรภาพ ต.หมื่นไวย อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ

240 หมู่ 4 ถ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด สาย 2 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ

115 ถ.นิเวศน์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างชัยภูมิ

380 ก. ถ.โนนม่วง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ 36000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

อ.เมือง จ.นราธิวาส 96000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสุโขทัย

ต.ป่าสัก อ.สุโขทัย จ.นราธิวาส 96120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคยะลา

129 ถ.พิพิธภัณฑสถาน อ.เมือง จ.ยะลา 95000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างยะลา

4/2 ถ.เวฬุวัน ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปัตตานี

27 ถ.วัฒนธรรม ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี

10 ถ.หนองจิก ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี 94000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยประมงปัตตานี

หมู่ 2 ต.บางตาหลวง อ.หนองจิก จ.ปัตตานี 94170

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสตูล

217 ถ.สุทธานุกุล ต.พิมาน อ.เมือง จ.สตูล 91000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล

1 หมู่ 2 ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล 91130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

248 ถ.รามесวรรค์ ต.คูหาสวรรค์ อ.เมือง จ.สตูล 93000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง

221 หมู่ 15 ต.ควนมะพร้าว อ.เมือง จ.พัทลุง 93000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

7 ถ.กาญจนวณิชย์ ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจะนะ

87 ถ.หาดใหญ่-จะนะ ต.จะโหนด อ.จะนะ จ.สงขลา 90130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา

อ.รัษฎา จ.สงขลา 90180

ผู้อำนวยการวิทยาลัยประมงดินสูลานนท์

57/7 หมู่ 2 ต.พะวง อ.เมือง จ.สงขลา 90100

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา

อ.เมือง จ.สงขลา 90000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระนอง

155 หมู่ 3 ถ.เพชรเกษม ต.บางนอน อ.เมือง จ.ระนอง 85000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชุมพร วิทยาเขต 1

146 ถ.พิชัยยุทธบาล ต.ท่าตะเภา อ.เมือง จ.ชุมพร 86000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชุมพร

อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร 86220

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพหลังสวน

1 หมู่ 10 ต.แหลมทราย อ.หลังสวน จ.ชุมพร 86110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี

143 ถ.ดอนนก ต.ตลาด อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

456/3 ถ.ตลาดใหม่ ต.ตลาด อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี

392 หมู่ 4 ถ.ชนเกษม ต.มะขามเตี้ย อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

263 ถ.ราชดำเนิน ต.ท่าวัง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชล

44 หมู่ 5 ต.ทุ่งปรัง อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช 80120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคทุ่งสง

119 หมู่ 7 ถ.เอเชีย (ทุ่งสง-สุราษฎร์ธานี) ต.หนองหงส์ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
80110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือนครศรีธรรมราช

147 หมู่ 4 ต.ปากพั่นฝั่งตะวันตก อ.ปากพั่น จ.นครศรีธรรมราช 80140

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช

ถ.ราชดำเนิน ต.คลัง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครศรีธรรมราช

ปทจ.คลองจั่นดี ต.ช้างกลาง กิ่ง อ.ช้างกลาง จ.นครศรีธรรมราช 80250

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช

214 หมู่ 1 ต.ปากพูน อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช

ถ.ชลประทาน ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช 80000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี

หมู่ 7 ต.ทอนหงส์ อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช 80320

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตรัง

69 หมู่ 4 ถ.ตรัง-ปะเหลียน ต.บ้านควน อ.เมือง จ.ตรัง 92000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง

99 หมู่ 7 ต.นาท่ามเหนือ อ.เมือง จ.ตรัง 92190

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างตรัง

123 หมู่ 1 ต.นาตาล่วง อ.เมือง จ.ตรัง 92000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกระบี่

ถ.ท่าเรือ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.กระบี่ 81000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่

อ.เหนือคลอง จ.กระบี่ 81130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่

50 ถ.วัชร ต.กระบี่ใหญ่ อ.เมือง จ.กระบี่ 81000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพังงา

326 ถ.เพชรเกษม ต.ท้ายช้าง อ.เมือง จ.พังงา 82000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา

43 หมู่ 7 ต.ถ้ำ อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา 82130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต

ถ.เขวราช อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต

42/20 ถ.รัตนโกสินทร์ 200 ปี ต.ตลาดเหนือ อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี

115 ถ.บริพัตร ต.ท่าราบ อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี

59 หมู่ 3 ต.สามพระยา อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี 76120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี

93 หมู่ 9 ถ.บันไดอิฐ ต.ไร่ส้ม อ.เมือง จ.เพชรบุรี 76000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์

278 ถ.สละชีพ ต.ประจวบ อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี

99 หมู่ 7 ต.ปราณบุรี อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

433 ถ.ศรีสุริยวงศ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี

อ.โพธาราม จ.ราชบุรี 70120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี

ถ.มนตรีสุริยวงศ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท

134 หมู่ 3 ต.หางน้ำสาคร อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท 17170

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี

58 หมู่ 2 ถ.วงศาโรจน์ ต.อุทัยใหม่ อ.เมือง จ.อุทัยธานี 61000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี

45 หมู่ 3 ถ.อุทัย-หนองฉาง กม.2 ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี 61000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

400 ถ.สวรรค์วิถี ต.นครสวรรค์ตก อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์

193 ถ.มาตุลี อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครสวรรค์

184 หมู่ 9 ต.บ้านมะเกลือ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง

ถ.เทศบาล 10 ต.ตลาดหลวง อ.เมือง จ.อ่างทอง 14000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี

ถ.วิไลจิตต์ ต.บางพุทรา อ.เมือง จ.สิงห์บุรี 16000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี

643 ถ.นายจันทนาคี๊ว ต.บางพุทรา อ.เมือง จ.สิงห์บุรี 16000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี

ต.ม่วงหมี่ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี 16160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา

ถ.29 ต.ท่าสาคร อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา

ซอย 25 หมู่ 2 ต.หัวรอ อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์

585 หมู่ 9 ถ.โรจนะ-อุทัย ต.คานหาม อ.อุทัย จ.พระนครศรีอยุธยา 13210

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ถ.ป่าโทน ต.หортันไชย อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

ต.โพธิ์แดง อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา 13290

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา

131 หมู่ 1 ต.ธนู อ.อุทัย จ.พระนครศรีอยุธยา 13000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

323 ถ.นารายณ์มหาราช ต.ทะเลชุบศร อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี

139 หมู่ 6 ถ.สระแก้ว-ป่าหวาย อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลพบุรี

26 หมู่ 4 ต.พัฒนานิคม อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี 15140

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี

100 ถ.พหลโยธิน ต.ท่าศาลา อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระบุรี

ถ.พหลโยธิน อ.เมือง จ.สระบุรี 18000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคทำหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์

ต.บ้านครัว อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี 18270

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี

361 หมู่ 1 ถ.อุทอง ต.ปากแพรก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

1 หมู่ 5 ต.หนองหญ้า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี

102 ถ.แสงชูโต ต.ท่ามะขาม อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี

ถ.ขุนช้าง อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี

288 หมู่ 1 ต.ด่านช้าง อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี 72180

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างบริหาร-แจ่มใส

166/1 ถ.มัลลแมน ต.ไร่ใหญ่ อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

89 หมู่ 12 ต.ลาดใหญ่ อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม 75000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม

122 หมู่ 12 ต.ลาดใหญ่ อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม 75000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม

ถ.เพชรเกษม ต.พระประโทน อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม

90 ถ.เทศา ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม

255 หมู่ 3 ต.หนองดินแดง อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร

927 ถ.เศรษฐกิจ 1 อ.เมือง จ.สมุทรสาคร 74000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

200 หมู่ 11 ต.วัฒนานคร อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว 27160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว

109 หมู่ 10 ถ.รัชตะวิถี ต.ผ่านศึก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว 27120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

908 ถ.ปราจีนอนุสรณ์ ต.หน้าเมือง อ.เมืองปราจีนบุรี จ.ปราจีนบุรี 25000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี

306/1 ซอย 5 ถ.ราษฎร์ดำริ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี 25000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครนายก

อ.เมือง จ.นครนายก 26000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนครนายก

88/2 หมู่ 8 ถ.สุวรรณศร ต.พรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก 26000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจะเชิงเตรา

12 ถ.มหาจักรพรรดิ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.จะเชิงเตรา 24000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาจะเชิงเตรา

154 ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.จะเชิงเตรา 24000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างจะเชิงเตรา

50/4 หมู่ 1 ถ.เลียงเมือง ต.บางดินเปิด อ.เมือง จ.จะเชิงเตรา 24000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

205 หมู่ 3 ต.หนองซาก อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี 20170

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี

ต.นาจอมเทียน อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี 20250

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี

146 หมู่ 5 ถ.สุขุมวิท ต.หัวกะปิ อ.เมือง จ.ชลบุรี 20130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี

ถ.จันทคามวิถี อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี

59 ถ.ชวนะอุทิศ ต.วัดใหม่ อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตราด

ถ.ท่าเรือจ้าง อ.เมืองตราด จ.ตราด 23000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างตราด

236 ถ.หลักเมือง ต.บางพระ อ.เมือง จ.ตราด 23000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง

086/13 ถ.ตากสินมหาราช ต.ท่าประดู่ อ.เมือง จ.ระยอง 21000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างระยอง

ถ.สุขุมวิท 11 ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.ระยอง 21150

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร

73 หมู่ 18 กม. 7 ถ.สุวินทวงศ์ แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมลออ

507/2 ถ.สาทร 3 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

286/1 ถ.บำรุงเมือง แขวงบ้านบาตร เขตป้อมปราบ ศีตรूपาย กรุงเทพฯ 10100

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา

ถ.สี่พระยา วัดแก้วแจ่มฟ้า แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนมสินทรราชูทิศ

11/11 หมู่ 11 रामอินทรา 40 ถ.นวลจันทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10230

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก

66 หมู่ 8 ร่วมพัฒนา ซอย 4 แขวงลำผักชี เขตหนองจอก กรุงเทพฯ 10530

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชราม

92/2 หมู่ 4 ถ.เอกชัย แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพฯ 10150

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

50/3-9 ถ.สรองประกาศ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคดุสิต

76 ถนนระนอง 2 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ผู้อำนวยการวิทยาลัยกาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง

299/1 หมู่ 5 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา

377 ถ.บ้านหม้อ แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี

868 ถ.เจริญสนิทวงศ์ ซอย 13 เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ 10600

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี

ถ.เชียงใหม่ เขตคลองสาน กรุงเทพฯ 10600

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

เจริญสนิทวงศ์ 68 เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

336 ถ.สุขุมวิท ต.บางปูใหม่ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ 10280

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ

259 หมู่ 8 รัตนโกสินทร์ 200ปี ต.บางบ่อ อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ 10560

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ

274 ถ.สุขุมวิท ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10270

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพระสมุทรเจดีย์

143 หมู่ 5 ต.แหลมฟ้าผ่า อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ 10290

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพไทรน้อย

ถ.สุขุมวิท ต.ราษฎร์นิยม อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี 11150

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

ต.บ้านกลาง อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชัยบุรี

109 หมู่ 3 ต.บึงน้ำรักษ์ อ.ชัยบุรี อ.ชัยบุรี จ.ปทุมธานี 12110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศูนย์ฝึกอบรบวิศวกรรมเกษตร

ต.บางพูน อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีบางกะปิ

190/1 रामคำแหง ซอย 68 ถ. สุขุมวิท 3 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ

กรุงเทพมหานคร 10240

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรมกรุงเทพ

38 ซอย 28 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศรีวัฒนบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติ

29 ซอย 64/1 (วัฒนาสมบัติ) ถ.สุขุมวิท แขวงบางจาก เขตพระโขนง

กรุงเทพมหานคร 10260

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงเทพ

2525 ซอย 97/1 (แสงตะวัน) ถ.สุขุมวิท แขวงบางจาก เขตพระโขนง
กรุงเทพมหานคร 10260

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม)

46/9 ถ.เจริญสนิทวงศ์ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 10600

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู

57/2 หมู่ 2 ซอย 110 ถ.เพชรเกษม แขวงหนองค้างพลู เขตหนองแขม
กรุงเทพมหานคร 10160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพระรามหกเทคโนโลยี

686 ถ.เจริญสนิทวงศ์ แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิควิทยา

588/23 ซอย 4 ถ.ประชาสงเคราะห์ แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิควิมลบริหารธุรกิจ

279 หมู่ที่ 3 ถ.ริมคลองประปา แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพณิชยการ

4/10 ถ.ประชาราษฎร์สาย 1 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเซนต์จอห์นเทคโนโลยี

1110/8 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างฝีมือปัญญาวิทยา

942/1 ซอย 18 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธน

4/12 ซอย 98 ถ.เพชรเกษม แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร 10160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยรัตนโกสินทร์เทคโนโลยี

95/151 ซอย 3 ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีดุสิต

65/4 ซอยเปรมฤทัย 3 ถ.รามอินทรา ก.ม.9 แขวงคันนายาว เขตคันนายาว
กรุงเทพมหานคร 10230

ผู้อำนวยการวิทยาลัยมีนบุรีโพลิเทคนิค

5/1 ซอยสามวา ถ.สามวา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์

186/48 หมู่ที่ 6 ถ.กาญจนาภิเษก แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร 10160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีเปรมฤทัย

21 หมู่ที่ 9 ถ.เทพารักษ์ ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

ผู้อำนวยการวิทยาลัยไทย-ไต้หวันเทคโนโลยี

46/2 ถ.บางพลี-กิ่งแก้ว ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

ผู้อำนวยการวิทยาลัยปัญญาภิวัฒน์เทคโนโลยธุรกิจ

20/29 ซอยวัดบัวขวัญ (งามวงศ์วาน 23) ถ.งามวงศ์วาน ต.บางเขน อ.เมืองนนทบุรี
จ.นนทบุรี 11000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนวิทย์บริหารธุรกิจ

70 หมู่ที่ 5 ถ.สนามบินน้ำ ต.ท่าทราย อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทอง

16 ถ.คลองวัดโส ต.บางปรอก อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี 12000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี

16/10 ถ.ปทุมสัมพันธ์ ต.บางปรอก อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี 12000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอยุธยา

หมู่ที่ 2 ต.คลองตะเคียน อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีละโว้

17/13 ถ.ประจักษ์ ต.ท่าหิน อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี 15000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีลพบุรี

237 ถ.นารายณ์มหาราช ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี 15000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษาหนองม่วง

555 หมู่ 2 ต.หนองม่วง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี 15170

ผู้อำนวยการวิทยาลัยโปธิเทคนิคสระบุรี

223 ถ.พิชัยณรงค์สงคราม ต.ปากเพรียว อ.เมืองสระบุรี จ.สระบุรี 18000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีชื่นชมไทย-เยอรมันสระบุรี

230 ถ.พระยาพิท ต.แก่งคอย อ.แก่งคอย จ.สระบุรี 18000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีชลบุรี

80/90 ถ.สุขุมวิท ต.เสม็ด อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี 20000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยวิศวกรรมเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ

89 หมู่ 8 ถ.ชลบุรี-บ้านบึง ต.หนองรี อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี 20000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยไทยอโตะเทคโนโลยี (พทยา)

310 หมู่ที่ 6 ซอยลับแล ถ.สุขุมวิท ต.หนองปรือ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20150

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อีเทค)

231 หมู่ 2 ถ.สุขประดิษฐ์ ต.หนองตำลิ่ง อ.พานทอง จ.ชลบุรี 20160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยวิศวกรรมแหลมฉบัง

11 ถ.สุขุมวิท ต.ศรีราชา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี 20110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมฉบัง

75/2 หมู่ที่ 10 ถ.สุขาภิบาล 10 ต.ทุ่งสุขลา อ. ศรีราชา จ.ชลบุรี 20230

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีราชา

12/19 หมู่ที่ 2 ถ.สุขุมวิท ต.ทุ่งสุขลา อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี 20230

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีไออาร์พีซี

309 หมู่ 5 ถ.สุขุมวิท ต.เชิงเนิน อ.เมืองระยอง จ.ระยอง 21000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยโปลีเทคนิคระยอง

299/1 หมู่ที่ 5 ถ. สุขุมวิท ต.เชิงเนิน อ.เมืองระยอง จ.ระยอง 21000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีระยองเฉลิมพระเกียรติ

333 หมู่ 3 ถ.สุขุมวิท ต.วังห้ว อ.แกลง จ.ระยอง 21110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยวิศวกรรมบริหารธุรกิจภาคตะวันออก

594 ถ.จันทบุรี-สระแก้ว ต.ปะตง อ.สอยดาว จ.จันทบุรี 22180

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวรการ

44 ถ.สวรรค์ประศาสน์ ต.หน้าเมือง อ.เมืองฉะเชิงเทรา จ.ฉะเชิงเทรา 24000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา

3/48 ซอย 5 ถ.ศรีโสธรตัดใหม่ ต.หน้าเมือง อ.เมืองฉะเชิงเทรา จ.ฉะเชิงเทรา 24000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์โตโยต้า

25 หมู่ 7 ถ.สุวินทวงศ์ กม.66 ต.คลองนครเนื่องเขต อ.เมืองฉะเชิงเทรา

จ.ฉะเชิงเทรา 24000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสาขามิตรเทคโนโลยี

1/3 หมู่ 4 ถ.นครราชสีมา-ฉะเชิงเทรา ต.กบินทร์ อ.กบินทร์ จ.ปราจีนบุรี 25110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีนครกบินทร์

82 หมู่ที่ 16 ต.เมืองเก่า อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี 25240

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์

386/4 หมู่ที่ 4 ต.นครนายก อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก 26000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีสระแก้ว

337 หมู่ที่ 1 ถ.สุวรรณศร ต.ศาลาลำดวน อ.เมืองสระแก้ว จ.สระแก้ว 27000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอรัญประเทศ

145 หมู่ที่ 1 ต.บ้านด่าน อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว 27120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา

149/1 หมู่ที่ 4 ถ.มิตรภาพ-หนองคาย ต.บ้านโพธิ์ อ.เมืองนครราชสีมา

จ.นครราชสีมา 30310

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษานครราชสีมา

11 ถ.มิตรภาพ ต.บ้านโพธิ์ อ.เมืองนครราชสีมา จ. นครราชสีมา 30310

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีชนะเลิศนครราชสีมา

77/1 หมู่ที่ 4 ถ.มิตรภาพ ต.บ้านใหม่ อ.เมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา 30000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยรัตนเทคโนโลยี

368/1 ถ.วงษ์มณีอุทิศ ต.ลำปลายมาศ อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ 31130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีรักไทย

หมู่ที่ 7 ถ.โชคชัย-เดชอุดม ต.หนองกี่ อ.หนองกี่ จ.บุรีรัมย์ 31210

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรินทร์ศึกษา

2/3 ถ.ปอขปริง ต.ในเมือง อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์ 32000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศรีสะเกษบริหารธุรกิจและวิศวกรรม

ถ.ชัยสวัสดิ์ ต.เมืองใต้ อ.เมืองศรีสะเกษ จ.ศรีสะเกษ 33000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสะเกษ

0049/2 ถ.ศรีวิเศษ ต.เมืองเหนือ อ.เมืองศรีสะเกษ จ.ศรีสะเกษ 33000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาจุลมนิอุทุมพรพิสัย

48 ถ.ศรีอุทุมพร ต.กำแพง อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ 33120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

749/1 ถ.ชยางกูร ต.ในเมือง อ.เมืองอุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี 34000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยไฮเทคโปลีเทคนิคยโสธร

7/11 บ้านบาก ถ.แจ้งสนิท ต.สำราญ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร 35000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเขียว

199 หมู่ที่ 17 ถ.ภูเขียว-เกษตรสมบูรณ์ ต.ผักปัง อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ 36110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยคอนสารเทคโนโลยี

214 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนาเลา อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ 36180

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาคอนสาร

169 หมู่ที่ 7 ต.ดงบัง อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ 36180

ผู้อำนวยการวิทยาลัยโปลีเทคอำนาจเจริญ

141/1 หมู่ที่ 9 ถ.อรุณประเสริฐ ต.บุ่ง อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ 37000

ผู้อำนวยการเทคโนโลยีวิทยุบันทึก

171/1 ถ.วิจารณ์รังสรรค์ ต.หนองบัว อ.เมืองหนองบัวลำภู จ.หนองบัวลำภู 39000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาร์เค-เทคอินเตอร์เนชั่นแนลเทคโนโลยีหนองบัวลำภู

64 ต.นากลาง อ.นากลาง จ.หนองบัวลำภู 39170

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีธุรกิจอาชีวะ

9/99 หมู่ที่ 13 ถ.กสิกรทุ่งสร้าง ต.ในเมือง อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น 40000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

200 ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น 40000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยโปลีเทคนิคอุดรธานี

98 ถ.อำเภอ ต.หมากแข้ง อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี 41000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างกลอุดรธานี

75/22 ซอยจินตคาม ถ.ทหาร ต.หมากแข้ง อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี 41000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีราชธานี

293 ถ.เลี้ยวเมืองบ้านจั่น ต.หนองบัว อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี 41000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอีสานเหนือ

140 หมู่ที่ 11 บ้านดงไร่ ต.นาข่า อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี 41000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีภูมิพิชญ

317 หมู่ที่ 13 ต.เมืองเพีย อ.กุฉีชัย จ.อุดรธานี 41250

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีวังสามหมอ

ต.วังสามหมอ อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี 41280

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีเอเชียหนองคาย

152 หมู่ที่ 7 ถ.มิตรภาพ ต.คำชะโนด อ.เมืองหนองคาย จ.หนองคาย 43100

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพนาลัย

56 ถ.พนาลัย-ฟ้าไร่ ต.จุมพล อ.พนาลัย จ.หนองคาย 43120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย สาขาท่าบ่อ

76 หมู่ที่ 6 ถ.ท่าบ่อ-หนองสองห้อง ต.บ้านเคื่อ อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย 43110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยร้อยเอ็ดเทคโนโลยี

86/1 ถ.รัชชชาวุฒย ต.ในเมือง อ.เมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด 45000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีกมลไสย

140 หมู่ที่ 2 ถ.ขอนแก่น-พนม ต.หนองแปน อ.กมลไสย จ.กาฬสินธุ์ 46130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยไท-เทก กาฬสินธุ์

113 หมู่ที่ 2 ถ.ห้วยเม็ก-ท่าคันโท ต.ห้วยเม็ก อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์ 46170

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีท่าคันโท

23 หมู่ที่ 6 ต.ทุ่งเก่า อ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์ 46190

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉิงเหนือสกลนคร

228 หมู่ที่ 15 ถ.สกลนคร-กาฬสินธุ์ ต.หัวยาง อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร 47000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคช่างกลสกลนคร

50 หมู่ที่ 4 ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร 47000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีสว่างแดนดิน

181 หมู่ที่ 18 ถ.นิตโย ต.สว่างแดนดิน อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร 47110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีนครพนม

303 ถ.ชยางกูร ต.ท่าค้อ อ.เมืองนครพนม จ.นครพนม 48000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอัสสัมชัญเทคนิคนครพนม

107 ถ.นครพนม-ศรี ต.เวินพระบาท อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม 48120

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสงคราม

175 หมู่ที่ 2 ถ.ศรีสงคราม-บ้านแพง ต.ศรีสงคราม อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม 48150

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีมุกดาหาร

136 ถ.วิจิตรสุการ ต.มุกดาหาร อ.เมืองมุกดาหาร จ.มุกดาหาร 49000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีเอเชีย

128 ถ.อ้อมเมือง(มหิดล) ต.หนองหอย อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ 50000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเมโทรเทคโนโลยี

24 ซอย 2 ถ.ลอยเคราะห์ ต.ช้างกลาง อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ 50100

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพาณิชยเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ

262 หมู่ที่ 6 ถ.เชียงใหม่-พร้าว ต.หนองจ่อม อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50210

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีวิทยาทอเรียนเชียงใหม่

291 ถ.เลียบคลองชลประทานที่ 22 ต.หารแก้ว อ.หางดง จ.เชียงใหม่ 50230

ผู้อำนวยการวิทยาลัยธนาเทคโนโลยีเชียงใหม่

1 หมู่ที่ 2 ซอย 37 ถ.เทศบาล ต.เวียง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ 50110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยลำปางเทคโนโลยี

443 ถ.ลำปาง-เด่นชัย ต.พระบาท อ.เมืองลำปาง จ.ลำปาง 52220

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเดินเทคโนโลยีพัฒนการ

192/1 หมู่ที่ 12 ถ.พหลโยธิน ต.ล้อมแรด อ.เถิน จ.ลำปาง 52160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธนเชิงราย

129 ต.ป่าอ้อดอนชัย อ.เมืองเชิงราย จ.เชิงราย 57000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาแม่สาย

7 ถ.พหลโยธิน ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย จ.เชิงราย 57130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคเหนือ

919 ถ.พหลโยธิน ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์ 60000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีนครสวรรค์

133 ถ.ธรรมวิถี ต.ปากน้ำโพ อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์ 60000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยบ้านโป่งบริหารธุรกิจ-เทคโนโลยี

1 ถ.ราษฎร์ร่วมใจ ต.บ้านโป่ง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี 70110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวะดอนบอสโกบ้านโป่ง

24 ถ.หลังสถานีรถไฟ ต.บ้านโป่ง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี 70110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีกาญจนบุรี

61 ถ.บวร ต.บ้านเหนือ อ.เมืองกาญจนบุรี จ.กาญจนบุรี 71000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจกาญจนบุรี

293/2 ถ.แสงชูโต ต.วังขนาย อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี 71110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีนครปฐม

27 หมู่ที่ 13 ต.โพรงมะเดื่อ อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยฐานเทคโนโลยี

961 ข-ค ถ.โรงไฟฟ้า ต.มหาชัย อ.เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร 74000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคธุรกิจบัณฑิต

50/10 ซอยไทยบัณฑิต ถ.กะโรม ต.โพธิ์เสด็จ อ.เมืองนครศรีธรรมราช
จ.นครศรีธรรมราช 80000

ผู้อำนวยการวิทยาลัย จรัสพิชากรอาชีวศึกษา

256/16 ถ.ศรีธรรมโศก ต.ในเมือง อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช 80000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศรีนครเทคโนโลยี

94 หมู่ที่ 5 ถ.นคร-ราชภัฏ ต.นาทราย อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช 80280

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้(เอส.เทค)

124/1 ถ.ทุ่งสง-ห้วยยอด ต.ที่วัง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช 80110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีทักษิณพัฒนวิชาการ

144 ถ.สุนอนันต์ ต.ปากพั่นฝั่งตะวันออก อ.ปากพั่น จ.นครศรีธรรมราช 80140

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการศึกษ

23/2 หมู่ที่ 1 ถ.นครศรีฯ-สุราษฎร์ฯ ต.เสาเกา อ.ลิซล จ.นครศรีธรรมราช 80340

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิษณุพนครกระบี่

150 ถ.เพชรเกษม ต.กระบี่น้อย อ.เมืองกระบี่ จ.กระบี่ 81000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยกระบี่โปลีเทคนิคและบริหารธุรกิจ

500 หมู่ที่ 6 ถ.ริมคลองชลประทาน ต.เหนือคลอง อ.เหนือคลอง จ.กระบี่ 81130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยภูเก็ตเทคโนโลยี

224/9 ถ.เทพกษัตรี ต.ตลาดใหญ่ อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต 83000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสุราษฎร์เทคโนโลยีช่าง

1 หมู่ที่ 1 ถ.กาญจนวิถี ต.บางกุ้ง อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสุราษฎร์เทคโนโลยี

8/23 ซอยศรีวิชัย 59 ถ.ศรีวิชัย ต.มะขามเตี้ย อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวะคอนบอสโกสุราษฎร์

6/8 ซอยชนเกษม41 ถ.ชนเกษม ต.มะขามเตี้ย อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี 84000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิชัยสุวรรณภูมิ

13 ซอยช่างกล ถ.ธาราธิปัตย์ ต.ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี 84130

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีดารากร

60 ถ.เรืองราษฎร์ ต.เขานิเวศน์ อ.เมืองระนอง จ.ระนอง 85000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยวิชาโปลีเทคนิค

1 ถ.ทะเลหลวง ต.บ่อทราย อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา 90000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงขลาเทคโนโลยี

175 ถ.ราษฎร์อุทิศ 1 ต.เขารูปช้าง อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา 90000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างกลภาคใต้เทคโนโลยี

ถ.พลพิชัย ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิษณุการสยาม

158 ถ.ตรัง-ปะเหลียน ต.บ้านควน อ.เมืองตรัง จ.ตรัง 92000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยโปลีเทคนิคตรัง

45 หมู่ที่ 6 ถ.บางรัก-ควนซัน ต.โคกหล่อ อ.เมืองตรัง จ.ตรัง 92000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวนครราชสีมา

197 ถ.เพชรมาตุลดา ต.มะเริง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพิษณุการบางนา

57/471 ถ.บางนา-ตราด แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10260

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพิษณุการอินทราชัย

467 ซ.รามคำแหง 39 เขตวังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

11 หมู่ 6 ถ.เลียบคลองสอง แขวงสามวาตะวันตก เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ

ซ.ลาดพร้าว 101 แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพิษณุการธนบุรี

939 ถ.เจริญสนิทวงศ์ 13 แขวงคูหาสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160

ผู้อำนวยการวิทยาลัยวิบูลย์บริหารธุรกิจ รามอินทรา

36/9 หมู่ที่ 4 ซ. 39 ถ.รามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ

2569 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเอเชีย

288 หมู่ที่ 1 ซ.พัฒนาชนบท 4 ถ.ร่มเกล้า 1 แขวงคลองสองต้นนุ่น
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการราชดำเนิน

378 ซ. 42 (ทวีธาภิเศก) ถ.อิสรภาพ แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ 10600

ประวัตินักวิจัย

ชื่อผู้วิจัย นายณพดล สุตันตวิณชัยกุล

การศึกษา : 2538 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

ผลงานทางวิชาการ : 2543 บทความ “การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร :
ก้าวแรกโพลล์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต”
สุทธิปริทัศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 44 กันยายน – ธันวาคม 2543
: 2545 เอกสารประกอบการสอนวิชาธุรกิจชุมชนศึกษา(ร่วมเขียน)
: 2546 เอกสารคำสอนวิชาชีวิตกับสังคม (ร่วมเขียน)
: 2547 ตำราวิชาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (ร่วมเขียน)

ผลงานวิจัย : 2547 การพัฒนาชนบทในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย
(ทุนอุดหนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต)
หัวหน้าโครงการวิจัย
: 2555 เอกสารประกอบการสอนวิชามนุษย์กับสังคม เศรษฐกิจและ
การเมือง (ร่วมเขียน)

ตำแหน่งการบริหาร : 2540 รักษาการหัวหน้าแผนกบริการกีฬา ศูนย์กีฬา มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต
: 2539 – 2548 หัวหน้ากลุ่มวิชาการเมืองเศรษฐกิจและสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์
: ปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต